वर्ष : १७, अंक : २३, काठमाडौं, २०७८ असोज १ गते शुक्रबार, 17 September 2021, Friday पृष्ठ : ८, मूल्य रू : १०

राष्ट्रिय एकता, राष्ट्रियता र मधेशवादप्रति समर्पित www.madheshvani.com

राष्ट्रिय साप्ताहिक

मधेशवाणी

The Voice of Madhesh

पत्रकार सम्मेलन, सभा, गोष्ठी वा बैठक गर्नुपरेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

कुनै सभा, गोष्ठी, सम्मेलन, बैठक वा पत्रकार सम्मेलन गर्नुपरेमा ६० देखि ७० जनासम्म अटाउने क्षमता भएको हल मधेश मिडिया हाउसमा सम्पर्क राख्नुहोस् ।

शुल्क	सेवा
रू. ५०००।- (पाँच हजार मात्र)	फोन, फ्याक्स, इमेल

मधेश मिडिया हाउस
हनुमानस्थानचोक, अनामनगर, काठमाडौं
फोन नं. : ०१-५७०६१४१, ९८०८१२५०२४
ई-मेल : madheshmediahouse@gmail.com

ब्ल्याक आउट गर्न लोसपाको सर्कुलर

काठमाडौं । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालले असोज ३ अर्थात् संविधान दिवसको दिन विरोधका कार्यक्रमहरु गर्न जिल्ला समितिहरुलाई सर्कुलर जारी गरेको छ । लोसपाका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले बुधबार आन्तरिक सर्कुलर जारी गर्दै आफ्ना मागहरु सम्बोधनार्थ संविधान दिवसका दिन विरोधका कार्यक्रमहरु गर्न सर्कुलर जारी गरेका हुन् । अध्यक्ष ठाकुरले सर्कुलरमा भनेका छन्, 'कोभिड-१९ लाई मध्यनजर गरी आफूलाई अनुकूल हुने खालका कोणसभा, आमसभा, जनप्रदर्शन, अन्तरक्रिया, विचार गोष्ठी, ब्ल्याक आउट जस्ता कार्यक्रमहरु आयोजना गरी असोज ३ गते विरोधका कार्यक्रमहरु गर्न सबै जिल्लाहरुलाई आग्रह गर्दछौं ।'

लोसपामा सदस्यता वितरण अभियान

काठमाडौं । महन्थ ठाकुर नेतृत्वको लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपाल (लोसपा)ले सदस्य वितरण अभियान सुरु गरेको छ । अध्यक्ष ठाकुरलाई नै सदस्यता दिएर वितरण अभियान सुरु गरिएको हो । अध्यक्ष यादवलाई लोसपाकै ज्येष्ठ नेता सर्लाहीका प्रदीप नारायण यादवले सदस्यता प्रदान गरे । त्यसपछि अध्यक्ष ठाकुरबाट वरिष्ठ नेता राजेन्द्र महतो, वरिष्ठ नेता शरतसिंह भण्डारी र कार्यकारिणी सदस्य अनिलकुमार झाले सदस्य प्राप्त गरे । उनीहरुले १० रुपैयाँ तिरेर साधारण सदस्यता लिए । केही दिनमै सक्रिय सदस्यता पनि वितरण गरिनेछ ।

जसपा नेपालबाट अलग भएर ठाकुरले लोसपा नेपाल गठन गरेका हुन् । साधारण सदस्यतामा लागि १० र सक्रिय सदस्यताका लागि ५० रुपैयाँ तोकिएको छ । सक्रिय सदस्यता प्राप्त गरेका व्यक्तिहरुबाट केन्द्रीय कार्य समिति, प्रादेशिक कार्य समिति वा जिल्ला कार्य समितिले मासिक वा वार्षिक लेबी लिनेछ । पार्टीको सदस्यहरुबाट प्राप्त सदस्यता शुक्ल, आवेदन शुल्क, फारम बिक्री रकम, प्रकाशन विक्रि वापत प्राप्त रकम, लेबी एवं दाताहरुबाट प्राप्त सहयोग राशिबाट पार्टी कोष खाडा गरिने लोसपाको नियमावलीमा उल्लेख छ ।

पार्टीबाट लाभको पद प्राप्त गर्ने व्यक्तिले पाउने भ्रमण भत्ता, घर भत्ताबाहेक अन्य पारिश्रमिकबाट कम्तिमा १० प्रतिशत लेबी अनिवार्य रुपमा पार्टी कोषमा जम्मा गर्ने नीति लोसपाले बनाएको छ । त्यस्तै, पार्टी सदस्यद्वारा आफ्नो खुद आयको एक प्रतिशत लेबी पार्टी कोषमा जम्मा गर्ने कार्यलाई पार्टी हित अनुकुल मानेर त्यस्तो सदस्यलाई पार्टीद्वारा मनोनित हुने पदको लागि प्राथमिकताको थप आधार मानिने लोसपाको नियमावलीमा उल्लेख छ ।

महिलामाथि विभेद कहिलेसम्म ?

विभेदका विरूद्ध लड्नेहरूले नै गर्दै आएका छन् महिलामाथि निरन्तर विभेद

काठमाडौं । गत वषै चैतमा ५६औं अन्तर्राष्ट्रिय जातीय विभेद उन्मूलन दिवसको अवसरमा जसपाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले भनेका थिए, 'विभेद दलितलाई मात्रै होइन, महिला, मधेशी, जनजाति, थारू र विपन्न समुदायमाथि पनि छ, यो जातीय विभेदकारी चिन्तन हाबी भएको शासकको उपज हो । 'हामीले संविधान र कानुनमा केही सुधार ल्याएका छौं, तर यतिले पर्याप्त छैन, त्यसका लागि यो विभेदकारी चिन्तन मासेर अघि बढ्नुपर्ने हुन्छ ।'

उनको यो कथन जति सान्दर्भिक छ, त्यति नै विवादित पनि छ । किनभने उपेन्द्र यादव सबै प्रकारको विभेद अन्त्य गर्न जति बोल्छन्, त्यति चाहीँ गरेको पाइएको छैन । यादवले समावेशीताको नारा जति लगाए पनि स्वयं उनकै पार्टी असमावेशी छ ।

समावेशिताका लागि जन्मिएका जसपा नै असमावेशी देखिएको छ । जसपामा समावेशिता नै देखिएको छैन । राज्यका सबै निकाय समावेशी हुनुपर्छ भन्ने मूल उद्देश्यका साथ जसपाको उदय भएको हो । तर उसको केन्द्रीय समिति सबैभन्दा बढी असमावेशी छ । समावेशी सिद्धान्तका आधारमा कानुनले सुनिश्चित गरेअनुसार जसपाको केन्द्रीय समितिमा महिला, जनजाति, दलितलगायतको प्रतिनिधित्व नै छैन ।

संवैधानिक र कानुनी व्यवस्थाको उपहास गरी जातीय, क्षेत्रीय, लैगिंक तथा भौगोलिक समावेशिता केन्द्रीय समितिमा मिलाइएको छैन ।

सबै राजनीतिक दलहरुले आफ्ना संगठन संरचनामा ३३ प्रतिशत महिलाको संख्या राख्नु पर्ने र क्लस्टरका आधारमा सबै सिमान्तकृत समुदायको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । तर जसपाले कुनै पनि क्लस्टर मिलाएको छैन । पार्टीको केन्द्रीय कार्यसमितिमा मधेशी समुदायको बाहुल्यता देखिन्छ भने अन्य सिमान्तकृत समुदायको उपस्थिति निकै न्यून छ ।

संविधानको धारा २६९ को उपधारा ४ (ग) मा भनिएको छ, 'दलको विभिन्न तहका कार्यकारिणी समितिमा नेपालको विविधतालाई प्रतिबिम्बित गर्ने गरी समावेशी प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरिएको हुनुपर्छ ।' तर जसपाले निर्वाचन आयोगमा दल दर्ता गराउँदा बुझाएको नामावली हेर्दा समानुपातिक तथा समावेशिताको सिद्धान्तलाई अंगिकार गरेको देखिँदैन ।

महिला ३३, आदिवासी/जनजाति २७, मधेसी २२, दलित ९, अपांग ५ र पीछडिएको क्षेत्रका लागि ४ प्रतिशत कोटा छुट्याउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । जसपाको केन्द्रमा कानुन अनुसार कुनै पनि क्लस्टरको प्रतिनिधित्व छैन ।

लोसपा अध्यक्ष महन्थ ठाकुर

जसपा अध्यक्ष उपेन्द्र यादव

झण्डै ७० वर्षको जनक्रान्तिपछि बनेको संविधानका मुख्य चार 'पिलर' हुन, गणतन्त्र, संघीयता, धर्मनिरपेक्षता र समावेशी । राज्यका मुख्य अंग, निकाय र संयन्त्रमा सबै जात, समुदाय, क्षेत्र, लिंग र समुदायको अनुहार झल्काउन संविधानमै समानुपातिक समावेशीको व्यवस्था गरियो । तर यी सबैको वकालत गर्ने जसपा जातीय, क्षेत्रीय, लैंगिक समावेशितालाई न्याय गर्न सकेको छैन सबैभन्दा बढी समावेशीको नारा दिने जसपाले पछिल्लो समयमा पहाडी समुदायलाई स्थान दिन थालेको छ । समाजवादी पार्टी र राष्ट्रिय जनता पार्टी मिलेर जसपा बन्दा ५१ सदस्यीय केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति थियो । साउन ११ मा उपेन्द्र यादव पक्षले आधिकारिकता पाएपछि जसपाको कार्यकारिणी समिति ३५ भएको छ ।

अन्य पार्टीमा वर्चश्व रहेका खर्स आर्य समुदाय जसपामा अल्पमतमा छन् । जसपाको ३५ सदस्यीय केन्द्रीय समितिमा ८ जना खस आर्य समुदायका छन् । मधेसी, थारु, उत्पीडित, दलित समुदायको उत्थानको नारा दिने जसपामा दलित, उत्पीडित समुदायको प्रतिनिधित्व कम छ । जसपाको आधिकारिक पक्षमा १ जना मात्रै दलित छन् । महिलाको प्रतिनिधित्वमा ५ रहेको छ । मुस्लिम र थारु समुदायको सहभागिता पनि राम्रो छैन । यस्तै २ जना मुस्लिम छन् । जसपामा यादव समुदायको बाहुल्यता छ ।

संविधानको प्रस्तावनमै 'वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने' उल्लेख छ । राज्यले सबै अंगमा समानुपातिक समावेशिताका लागि 'कोटा' नै निर्धारण गरेको छ । राजनीतिक दल ऐनको दफा १५ को ४ मा दल दर्ता गर्दा सबै तहका समितिमा एकतिहाइ महिला सदस्य हुनुपर्ने व्यवस्था छ । तर जसपाले समावेशितालाई नारा बनाउने गरेपनि व्यवहारमा लागू गरेका छैनन् ।

लोसपाले प्रदेश २ मा संसदीय दलको नेता महिलालाई किन नदिने ?

रानी शर्मा तिवारी | सुरिता कुमारी साह | डा.डिम्पल झा | बबिता चौधरी | निलम देवी भुमिहारिन | अल्का झा

काठमाडौं। जनता समाजवादी पार्टी नेपालबाट फुटेर महन्थ ठाकुरको नेतृत्वमा गठन भएको लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपाल प्रदेश नं. २ को प्रमुख प्रतिपक्षी दल हो। लोसपाले प्रदेश २ मा आफ्नो संसदीय दलको नेता चयन गर्ने प्रक्रियामा रहेको छ। मधेश आन्दोलनको रापतापबाट तत्कालीन मधेशी गठबन्धनले सम्मानजनक मत प्राप्त गरेको थियो। मधेशीसँग विभेद छ, गैरमधेशी दलहरुले विभेद गरे भनेर विभेदका विरुद्ध मधेशमा ऐतिहासिक आन्दोलन भयो। त्यो आन्दोलनबाट अहिले प्रदेश २ मा मधेशी दलले सरकार चलाइरहेको छ। मधेश हरेक आन्दोलनमा महिलाहरुको उल्लेखनीय योगदान रहेको छ। कुनै पुरुषभन्दा कम योगदान छैन महिलाहरुको। तर महिलाको योगदानको कहिल्यै पनि विभेदविरुद्ध लडेका दलका दलपत्तिहरुले गरेनन्। तीन वर्षभन्दा बढी समयदेखि उपेन्द्र यादव नेतृत्वको पार्टीले प्रदेश २ मा सरकार चलाइरहेको छ। तर एउटा पनि महिला सांसदलाई क्याबिनेट मन्त्री बनाएनन्। परिवर्तनका ठूलो भाषण ठोक्ने यादवले महिलामाथि विभेद गर्दै आएका छन्। यस्तै, यो आरोपबाट महन्थ ठाकुर पनि अछुतो रहन सकेनन्। अहिले नयाँ दल लोसपा गठन भएपछि संसदीय दलको नेता चयनको प्रक्रियामा छ। यदि साँच्चिनै महिलाको योगदानको कदर गर्ने हो भने महिलालाई दलको नेता दिनुपर्ने हो। ठाकुरको पार्टीमा एकसेएक सक्षम र योग्य महिला सांसदहरु छन्। रानी शर्मा तिवारी, सुरिता कुमारी साह, डा.डिम्पल कुमारी झा, बबिता चौधरी, निलम देवी भुमिहारिन र अल्का झा लोसपाका महिला सांसदहरु हुन्। मधेश आन्दोलनमा यी सांसदहरु अग्रणी भूमिका निर्वाह गरेका थिए।

पूरा मधेश कब्जा गर्ने सीके राउतको रणनीति

जनकपुरधाम । डा. सीके राउत नेतृत्वको जनमत पार्टीको दुईदिने केन्द्रीय समितिको बैठक जनकपुरधाममा सम्पन्न भएको छ । पार्टी अध्यक्ष डा. राउतको अध्यक्षतामा बसेको बैठकमा संगठन विस्तार तथा सुदृढीकरण सम्बन्धमा छलफल भएको छ । साथै आगामी चुनावबाट मधेशको झापादेखि कञ्चनपुरसम्म आफ्नो कब्जा जमाउने रणनीतिबारे पनि छलफल गरिएको जनमतनिकट जनमत प्रेस संघका अध्यक्ष बीपी साहले जानकारी दिएका छन् । डा.राउत मूलधारको राजनीतिमा आएपछि मधेशका २२ वटै जिल्लामा आफ्नो पार्टीको संगठन विस्तार, नेता कार्यकर्तालाई प्रशिक्षण र जनताको घरदैलोसम्म पुगिरहेका छन् । उनका अनुसार आउने चुनावलाई लक्षित गरेर रणनीतिहरुबाट गहन छलफल भएको र त्यहीअनुरुप केन्द्रीय सदस्यलाई प्रशिक्षण समेत दिइएको छ । बैठकमा सचिवालयका पदाधिकारी, पार्टीका केन्द्रीय सदस्यहरु, मोर्चाका प्रमुखहरुसहित २ सयभन्दा बढीको सहभागिता रहेको थियो ।

अहिलेकै अवस्थामा सरकारमा जाँदा जसपा फुट्न सक्छ : यादव

काठमाडौं । सरकारले ल्याएको राजनीतिक दलसम्बन्धी अध्यादेशका कारण मन्त्रिमण्डल विस्तार हुन नसकेको सत्तारुढ दलकै नेताहरु बताउँछन् । सत्तारुढ जनता समाजवादी पार्टी नेपालका केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति सदस्य एवं राष्ट्रियसभा सदस्य मृगेन्द्र कुमार सिंह यादवले अहिलेकै अवस्थामा सरकारमा जाँदा पार्टी पुनः विभाजन हुनसक्ने बताएका छन् । उनले सरकारले अध्यक्ष फिर्ता लिएपछि मात्रै जसपा सरकारमा सहभागी हुने बताए । 'राजनीतिक दलसम्बन्धी अध्यादेशका जसपा पुनः फुट्न सक्छ,' उनले भने । आइतबार मधेशवाणी रेडियो कार्यक्रममा पत्रकार रामसुकुल मण्डलसँग कुराकानी गर्दै नेता यादवले भने, 'दलसम्बन्धी विधेयकका कारण सरकार विस्तार हुन सकिरहेको छैन । यो विधेयकले सत्तादलहरुलाई अप्ठ्यारो पर्न सक्छ ।' उनले भने, 'यो अध्यादेश आउँदा हामीले पनि विरोध नै गरेका थियौं । त्यो विधेयकका कारण हाम्रो दल पनि फुट्यो र अहिले सरकारमा गयौं भने फेरि पनि फुट्न सक्छ ।' उनले आफूहरुको इच्छाले राजनीतिक दलसम्बन्धी विधेयक नआएको पनि प्रष्ट्याए । 'मन्त्री बनाइएन भने सांसदहरुले जे पनि गर्न सक्छन्' उनले भने ।

देश बनाउन एक चरण कठोर यात्रामा हिंड्नैपर्छ : डा.अहिराज

काठमाडौं, २५ भाद्र । मधेश मामिलाका जानकार तथा प्रदेश नं. २ का पूर्वप्रदेश प्रमुख डा.राजेश अहिराजले देश बनाउन एक चरण कठोर यात्रामा हिंड्नैपर्ने बताएका छन् । डा.अहिराजले नेपालीहरूको भूमि, भावना र भविष्यको निर्धारण नेपालीहरूकै हातमा हुनका निम्ति विशेष किसिमका देशकेन्द्रित नीतिहरू अवलम्बन गर्ने धारणा राखेका हुन् ।

उनी भनेका छन्, 'राजनीति, अधिकार, द्वन्द्व व्यवस्थापनको नाउँमा देशबाहिरका शक्तिकेन्द्रतर्फ ताक्नेहरूलाई दण्डित गर्नुपर्ने ।'

डा. अहिराजका केही नीतिहरुः

- नेपालभित्रका समस्याहरूलाई दीर्घकालीन समाधान गर्न सिंगो देशलाई 'एक देश, दुई दल र तीन प्रदेश'को नीतिमा अगाडि बढाउनुपर्छ । जसका लागि राष्ट्रियसभालाई गैरराजनीतिक पात्रहरू (विषयगत विज्ञहरू)को सभा बनाउने, प्रतिनिधिसभा शतप्रतिशत निर्वाचितहरूको सभा बनाउने र स्थानीय तह गैरदलीय बनाउने ।
- अधिकारका नाममा खुलेका ट्रेड युनियनहरूलाई केही समयका लागि स्थगन गराउने ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, कर्मचारीतन्त्र, पत्रकारिता लगायतका क्षेत्रमा आबद्ध पात्रहरूलाई गैरराजनीतिक रूपबाट सवलीकरणको माध्यमले सशक्त बनाउँदै जाने ।
- आरक्षण खारेज गरी सवलीकरणको माध्यमले संरचनाहरू साझा बनाउने ।
- नेतालाई नीति बनाउने काममा मात्र सदुपयोग गर्ने । जनप्रतिनिधिलाई बजेटभन्दा टाढा राख्ने, अंगीकृतहरूलाई राजनीतिक अधिकार नदिने, भ्रष्टाचारी र तिनका नयाँ पुस्तालाई सरकारी जागिर भन्दा टाढा राख्ने ।
- सम्पतिको पुस्तान्तरण नहुने कानून बनाउने, दातृ निकाय, दूतावास र आइएनजीओहरूले सरकारी च्यानल मात्र प्रयोग गर्न पाउनुपर्ने ।
- गैरनागरिकलाई नागरिकता दिने र सिफारिस गर्नेलाई आजीवन श्रमकैद गर्ने । फर्जी नागरिकता वा

बहुनागरिकता धारण गर्नेलाई सर्वस्व हरणसहित आजन्म श्रमकैद गर्ने ।
- गैरसरकारी संस्थाहरूले आफ्ना सदस्यभन्दा बाहिर सहयोग लिन नपाउने । दूतावासहरूमा दल वा नागरिकस्तरमा सम्पर्क र सहयोगलाई कडा निगरानीमा राख्ने ।
- समभावमा आधारित समाज निर्माण गर्न व्यक्तिगत र पेशागत नैतिकतालाई कडाइका साथ लागू गर्ने ।
- अपराधी प्रमाणित भएका व्यक्तिहरूलाई अनिवार्य श्रमकैदको व्यवस्था गर्ने । पेशागत मर्यादामा चुकेका पेशाकर्मीहरूलाई दोहोरो सजायको व्यवस्था गर्ने ।
- नेपालीहरूको भूमि, भावना र भविष्यको निर्धारण नेपालीहरूकै हातमा हुनका निम्ति विशेष किसिमका देशकेन्द्रित नीतिहरू अवलम्बन गर्ने ।
- राजनीति, अधिकार, द्वन्द्व व्यवस्थापनको नाउँमा देशबाहिरका शक्तिकेन्द्रतर्फ ताक्नेहरूलाई दण्डित गर्ने ।
- नेपाललाई समभावमा आधारित साझा र समृद्ध, स्वावलम्बी राष्ट्रको रूपमा विश्वमै अग्रणी स्थान दिलाउने ।

सम्पादकीय

जसपा विभाजनको अन्तर्य

महन्थ ठाकुरको तात्कालीन राजपा र उपेन्द्र यादवको तात्कालीन समाजवादी पार्टीलाई एकता गरी जनता समाजवादी पार्टी बनाउँदै मधेशभर अत्यन्त जोश र उत्साहका साथ स्वागत भएको थियो। त्यसपछि मधेशी जनतामा पनि अत्यन्तै खुशीको माहोल पनि छाएको थियो। मधेशी पार्टीहरु छिन्नभिन्न रहनुभन्दा एउटा छातामुनि आएर मधेशको एजेन्डा र मुद्दाका लागि लडोस्, संघर्ष गरोस् भन्ने आम मधेशीको चाहना थियो। त्यसका लागि मधेशी जनताले मधेशी दलका नेताहरुलाई दबाब पनि दिदैं आएका थिए।

झण्डै एक वर्षसम्म एकीकरणको नाममा रहेको जोश र उत्साहको अन्त्य दु:खद विभाजनबाट भएको छ। विभाजनको घटनाले मधेशी दलमा हुँदै आएको विघटनको परिघटनालाई पुन: निरन्तरता दिएको छ। र यसले मधेशमा के सन्देश प्रवाह गरेको छ भने मधेशी दलहरु जुटन होइन फुटन मात्र जानेको छ। मधेशीदलको विघटजन ठाकुर र यादवको राजनीतिसँग मात्र होइन, प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा मधेशको राजनीति र समग्र देशकै राजनीतिसँग पनि गाँसिएको छ।

ठोस राजनीतिक सिद्धान्त, बलियो सङ्गठन, आर्थिक सुशासन एवं पारदर्शिता, पृष्ठभूमिसहितको नेतृत्व, लोकतान्त्रिक परिपाटी र जनमुखी वैकल्पिक नीति एवं कार्यक्रमबिना कुनै पनि राजनीतिक

> सत्तामा जानकै लागि र सरकारमा गएपछि आफनो अस्तित्व रहने भएकाले जतिपटक विभाजित भए पनि सरकारमा जाने मौका गुमाउने पक्षमा मधेशी नेताहरु रहँदैनन्। यही कारणले नै मधेशी दलहरूबाट जनताको विश्वास उठ्दै गएको छ।

दल लामो समयसम्म अस्तित्वमा रहन सक्दैन। नेपालको राजनीतिक इतिहासमा मधेशी दलहरूको असफलता यसका उदाहरण हुन्। पछिल्लो विभाजनबाट मधेशी दलहरूले मधेशका जनथाबाट विश्वास गुमाएका छन्। यसरी विश्वास गुम्दै जाँदा अब उनीहरूको आशा र विश्वास पुराना दलहरु कांग्रेस र कम्युनिष्ट तिरै जाने देखिन्छ। यसो हुनु भनेको निश्चित रुपमा मधेशी नेताको अदूरदर्शी, अवसरवादी र असफलताको प्रतीक हो।

नेपालमा मधेशीको दलको स्थापनाको इतिहास पुरानो भएपनि २०५२ सालदेखि उनीहरुको सक्रियता बढेको पाइन्छ। त्यसपछि मधेशी दलहरूको सत्ता यात्रा पनि हुँदै आएको छ। ती दलहरू जति पटक सत्तामा गए त्यति त्यति आलोचित पनि हुँदै गए। किनभने सत्तामा रहेकै कारण आजसम्म उनीहरु एउटा पनि मधेशको समस्या समाधान गरेको उदाहरण छैन। तसर्थ मधेशी दलहरूमा देखिएको विभाजनको कारण केवल सत्ता प्राप्तिकै द्वन्द्वको परिणाम हो। पछिल्लो विभाजनको कारण पनि यहि नै हो। मधेशी नेताहरू सत्ताका लागि पार्टी र सिद्धान्तलाई तिलाञ्जलि दिने पनि गरेका छन्।

जसपाको आधिकारिकता उपेन्द्र यादवले प्राप्त गरेपछि महन्थ ठाकुरले लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) गठन गरेका छन्। लोसपाभित्र पुन: देउवा सरकारमा सहभागी हुने कि नहुने भन्ने विषयमा पनि विवाद छ भने जसपामा कसको नेतृत्वमा सरकारमा जाने चर्को बहस सुरु भएको छ। वस्तुत: मधेशी दल सरकारमा जाने विषयमा सैद्धान्तिक विरोध उनीहरूमा छैन। सत्तामा जानकै लागि र सरकारमा गएपछि आफनो अस्तित्व रहने भएकाले जतिपटक विभाजित भए पनि सरकारमा जाने मौका गुमाउने पक्षमा मधेशी नेताहरु रहँदैनन्। यही कारणले नै मधेशी दलहरूबाट जनताको विश्वास उठ्दै गएको छ।

नेपालमा एमसीसीले दिने सन्देश

विचार-विश्लेषण भाग-१०८

उपेन्द्र झा

> नेपाली राष्ट्रवादको अस्मितालाई पनि ख्याल नगर्ने शक्तिकेन्द्रका गुलाम नेताहरु "एमसीसी सैन्य रणनीति हो" भनेर छर्लङ्ग भइसकेपछि पनि अनेक कुतर्क दिएर एमसीसी पास गराउन तल्लीन देखिन्छन्। के गुलाम भएपछि राष्ट्रप्रेम, देशप्रेम मरिहाल्छ ?

एमसीसी परियोजनामार्फत् अमेरिकाले दिन लागेको अनुदान नेपालको लागि अहिलेसम्मको ठूलो धनराशीको अनुदान हो। दरिद्र मानसिकता भएका, परजीवी संस्कारमा हुर्केका नेपालका राजनीतिकर्मीले आफूबाहेक देश विकास गर्न कहित्यै अगाडि बढेन। वैदेशिक सहयोग लिएर विलासी जीवन बिताउने नेताहरु देशको जिम्मेवारीप्रति संवेदनशील भएन। प्रजातन्त्र प्राप्तिको तीन दशक बितेपनि देश विकासको क्षेत्रमा फड्को मार्न नसक्नु असक्षम नेतृत्वको मूढ्ताको कारणले हो।

बीआरआईको धनवर्षा भइरहेको बेला ०७४ साल मा ५५ अर्बको एमसीसी अफर नेपालले पायो। फिर्ता नहुने गरी अनुदानको रुपमा आएको ५५ अर्बको अमेरिकी सहयोग बिना स्वार्थको हुँदैन भन्ने विषयमा राजनीतिकर्मीहरु अहिलेसम्म संवेदनशील भएको देखिँदैन। १३ करोड नेपालले पनि लगानी गर्ने एमसीसी परियोजना अमेरिकाले सञ्चालन गर्दा नेपालको कानून नलाग्ने गरी संसदबाट सम्झौता अनुमोदन गराउने शर्त राखिएको छ।

एमसीसी राष्ट्रघाती सम्झौता हो भनेर नेपाली जनमानसमा व्यापक जानकारी रहेकोले विलासी सोच भएका लालची नेतृत्वले देश अमेरिकाको हातमा सुम्पिन लागेको विरोधमा जनता सडकमा आएका छन्। एमसीसीको विरोधमा जनसंघर्ष तीव्र बन्दै जाँदा एमसीसीको पक्षमा वकालत गर्नेहरु विस्तारै खेमा परिवर्तन गर्दै जनसमर्थन गर्न अगाडि आएका छन्।

एमसीसी पक्षधरहरुले राजनीतिक स्वार्थ पूरा गर्नेहरुले नेपाली जनतामा अनावश्यक शंकाको बीउ छरेर जनतालाई आन्दोलनमा उतारेको भन्ने व्याख्यामा लागेका छन्। बीआरआई सम्झौता हुँदा देश आन्दोलित भएको थिएन। किनभने चीनको परियोजना संविधानभन्दा माथि राख्ने शर्त राखेको थिएन, बिना कारण विरोध हुँदैन। भिखारीको कुनै देश हुँदैन, न घर, न भूमि, न मित्र, न दुश्मन केही हुँदैन। उसलाई भिक्षासँग मात्र सरोकार हुन्छ।

ठीक त्यस्तै एमसीसीको पैसालाई हेरेर सोच्ने परजीवीहरु देशको अस्मिताबारे मौन देखिएका छन्। एमसीसी मुख्यालयका उपाध्यक्ष फतिमा सुमारले पनि एमसीसीमा कुनै संशोधन नहुने कुरा नेपाल भ्रमणमा आएको बेला स्पष्ट भनेकी छन्।

आफैले संचालन गर्ने एमसीसी परियोजनाको दस्तावेजमा कुनै संशोधन नहुने भन्नुको आशय के हो ? निश्चय पनि विकास निर्माण कार्यको पछाडि केही गम्भीर मनसाय लुकेको हुनुपर्छ। जन धरातल यही शंकाबाट आन्दोलित भएको छ। देशहित, जनहित, दीर्घकालीन सोचको आधारमा राजनीति नभएकोले 'मेरो सरकार कि ढालिस्' भनेर गठबन्धनको सरकारलाई एक पाइला अगाडि बढ्न नदिएर संसद अवरुद्ध गरेर प्रतिपक्ष आफ्नो रीस शान्त गर्न लागेका छन्। एक अर्काप्रति बदलाको भावना राख्ने दलहरु मरकट प्रवृत्तिमा लिप्त छन्। एमसीसी अनुमोदनको त कुरै नगरौं।

एमसीसी पक्षधर भन्छन्, "एमसीसी आईपीएससँग जोडिएको परियोजना होइन। यो विश्वमा गरिबी उन्मूलन गर्न र देश विकास गर्नका लागि संयुक्त राष्ट्र संघले शक्ति राष्ट्रहरुलाई प्रेरित गरी दिलाएको अनुदान हो। अमेरिका आफै विश्वको ठूलो अर्थतन्त्रवाला देश हो। अमेरिकाको अर्थतन्त्रको आकार दुई सय ३० खर्ब डलरको छ। विश्वको ठूलो लोकतन्त्र र मानवाधिकारको रक्षा गर्नेवाला देश अमेरिका नेपालमा सैन्य अखाडा बनाउँछ ?"

यी आदर्शहरु अमेरिका भित्रका हुन्। बाहिर त उसको साम्राज्यवादी चरित्र नै देखिएको छ। २०१९ मा पूर्वराष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले एमसीसी इण्डो प्यासिफिक स्ट्राटेजी (आईपीएस)को अंग रहेको घोषणा गरेको थियो। नेपालस्थित अमेरिकी दूतावासका अधिकारी कार्ल रोजर्सले २७ दिसम्बर २०१९ मा एमसीसी अमेरिकाद्वारा डिजाइन गरिएको आईपीएस रणनीतिसँग जोडिएको परियोजना हो भनेर

सार्वजनिक गरेका थिए। मे २०१९ मा विदेश मन्त्रालयमार्फत् दक्षिण तथा मध्य एसिया मामिला हेर्ने ब्युरोका सहायक मन्त्री डेविड जे रञ्ज नेपाल भ्रमणमा आउँदा दरबारमार्गस्थित प्याभिलनमा आयोजित एक कार्यक्रममा एमसीसी सम्झौता नेपालमा आईपीएसअन्तर्गत कार्यान्वयन हुन गइरहेको बताएका थिए। १० फेब्रुअरी २०१९ मा अमेरिकी सहायक विदेशमन्त्री एलाइस जी वेल्सले र २५ फेब्रुअरी २०१९ मा नेपालका लागि अमेरिकी राजदूत ऱ्याण्डीले औपचारिक कार्यक्रममा एमसीसी आइपीएस अन्तर्गत रहेको बताएका थिए। अमेरिकाले नेपाललाई उसको राज्य साझेदारी कार्यक्रम (एसपीपी) को नयाँ प्रवेशी राष्ट्र पनि बतायो। अमेरिकी सैन्य नेतृत्वले नेपाललाई आईपीएसमा साझेदार बनाई रक्षा सम्बन्ध विस्तारका गतिविधि बढेको बोध गरी नेपाली जनमानस बढी सशंकित बनेका छन्।

सन् १९७९-२०१९ को ४० वर्षको अवधिमा अमेरिका चीन सम्बन्ध शान्ति मैत्री रहेको थियो। यस अवधिमा चीनको सस्तो उत्पादन अमेरिकाले खुबै प्रयोग गऱ्यो। अमेरिकाले नयाँ प्रविधिका इलेक्ट्रोनिक सामानहरु चीन निर्यात गरे। चीन अमेरिकाको मधुर सम्बन्धको प्रभाव स्वरुप चीन, भारत र पूर्वी एसियाका करोडौं मानिस गरिबीको रेखामुनिबाट बाहिर निस्किन सफल भए। ४० वर्षको अवधिमा विश्वले अनुभव गरेको शान्ति र समृद्धिको व्याख्या अमेरिका चीनबीचको मित्रताको सन्दर्भबिना अपूरो हुनछ।

विगत पाँच वर्षदेखि अमेरिका चीनबीच आएको तनावमा चिनियाँ नेतृत्वको अहंकार प्रमुख कारण हो। चीन अमेरिकी प्रविधिमाथि निर्भर नभई किन्ने, चोर्ने, नक्कल गर्ने, डर, धम्की दिएर जसरी भएपनि प्रविधि प्राप्त गर्न अमेरिकी संख्याभित्र घुसपैठ गर्ने प्रवृत्तिले अमेरिका रुष्ट बन्यो।

दक्षिण र पूर्वी एसियामा चीनको प्रभावलाई रोक्न अमेरिकाले इण्डो प्यासिफिक स्ट्राटेजी (आईपीएस) ल्याएको छ। यसको दोस्रो साझेदार राष्ट्र भारत हो। विकास परियोजना नाम दिएर आईपीएसको सैन्य अंग एमसीसी हो भनेर अमेरिकाले सार्वजनिक रुपबाट नै स्वीकारेको छ। तर हाम्रा राजनीतिज्ञहरु गुलामी भाषा र तर्क दिइरहेका छन्। आफ्ना सैन्य अखाडाको स्थायित्वका लागि भविष्यमा नेपालका कानून व्यवधान उत्पन्न नगरोस् भनेर अमेरिकाले जस्ताको त्यस्तै एमसीसी दस्तावेज संसदबाट अनुमोदन गराउन चाहन्छ।

नेपाली राष्ट्रवादको अस्मितालाई पनि ख्याल नगर्ने शक्तिकेन्द्रका गुलाम नेताहरु "एमसीसी सैन्य रणनीति हो" भनेर छर्लङ्ग भइसकेपछि पनि अनेक कुतर्क दिएर एमसीसी पास गराउन तल्लीन देखिन्छन्। के गुलाम भएपछि राष्ट्रप्रेम, देशप्रेम मरिहाल्छ ?

janukjha24@gmail.com

प्रदेश २ मा ५ सचिवको सरुवा

जनकपुरधाम। प्रदेश २ मा विभिन्न मन्त्रालयका ५ जना सचिवको सरुवा भएको छ भने ३ जना सचिव विभिन्न मन्त्रालयमा आएका छन्। सरुवा भएसँगै प्रदेशका केही मन्त्रालय सचिवविहीन बनेका छन्। सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले सहसचिवलाई सचिवमा पदोन्नति गरि प्रदेश २ मा पठाएको हो।

उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालय प्रदेश २ का सचिव डा. रामचन्द्र कँडेलको सरुवा वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा भएको छ भने सो मन्त्रालयमा भने सचिव नै पठाइएको छैन। त्यस्तै भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी विकास मन्त्रालयकी प्रदेश सचिव सम्झना कुमारी काफ्लेको सरुवा कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयमा गरिएको छ भने उनको ठाउँमा कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्रालयबाट सहसचिव नम्रता सिंहलाई सरुवा गरिएको छ।

खानेपानी तथा ऊर्जा मन्त्रालय प्रदेश २ का प्रदेश सचिव रामआधार साहलाई उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा पठाइएको छ भने सो मन्त्रालयमा सचिवमा प्रेम कुमार सिंह आएका छन्। उनी यसअघि श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयमा थिए।

त्यस्तै आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका सचिव काशीराज दाहालको सरुवा गृह मन्त्रालयमा भएको छ भने गजेन्द्र कुमार ठाकुरलाई सरुवा गरि पठाइएको छ। ठाकुर यसअघि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा थिए। त्यस्तै आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्रालय प्रदेश २ का प्रदेश सचिव वीरेन्द्र कुमार यादवको सरुवा गृह मन्त्रालयमा भएको छ। सो मन्त्रालयको सचिव पद रिक्त नै छ।

ब्राहमण महासभाको 'एक घर एक ईट्टा' अभियान

काठमाडौँ। मिथिला संस्कृति अध्ययन केन्द्र निर्माणका लागि मैथिल ब्राहमण महासभाले 'एक घर एक ईट्टा' अभियान सञ्चालनमा ल्याएको छ। २६ जिल्लाका ब्राह्मण समुदायको हरेक घरबाट एक घर एक ईट्टा संकलन गरी जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकामा मिथिला संस्कृति अध्ययन केन्द्र निर्माण गर्ने अभियान थालिएको ब्राह्मण महासभाका केन्द्रीय अध्यक्ष भगवान झाले बताए।

प्रदेशसभा सदस्य परमेश्वर साहको संसदीय कोषबाट २५ लाख तथा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको ५ लाख बजेटबाट अहिले केन्द्रको फाउन्डेशनको काम भएको छ। प्रदेश सरकारले केन्द्र स्थापनामा सहयोग गर्ने भनिए पनि अहिले आएर पछि हटेकाले आफूहरु आ-आफनै प्रयासबाट केन्द्र निर्माणमा लागेको झाले बताए। २६ जिल्लामा लगातार २६ वटा प्रत्येक शनिवार कुनै एक स्थानमा सत्यनारायण भगवानको पूजापाठसहित बैठक गरेर एक घर एक ईट्टाको सहयोग संकलन गर्ने कार्यक्रम रहेको झाले बताए। अभियानको असोज २ गते शनिवार महोतरीको पिपराबाट थालनी हुने समेत उनको भनाइ छ।

जब अधिकार खोसिन्छ त्यसपछि विरोधको कुनै सीमा नै रहँदैन

सभामुखको नियतमा खोट छ। उहाँ त कुनै पार्टी र व्यक्तिको झोले हो। त्यसैले, उहाँसँग सर्वदलीय बैठक बसाउने हैसियत नै छैन। उहाँको भूमिकामाथि आशंका छ, उहाँले बोलाएको बैठकमा कसरी जाने ? असोज ४ गतेको लागि संसदको बैठक बोलाइएको छ, हामी अवरोध गर्छौं।

रेखा कुमारी झा

प्रतिनिधिसभा सदस्य, नेकपा (एमाले)

० सभामुखलाई माइकले हान्न खोज्नुभयो भने तपाईंको चर्चा छ। के हो वास्तविकता ?

– यस विषयमा मैले आफ्ना कुर प्रष्ट पारिसकेको छु। विरोधका लागि एउटा त्यो परिवेश थियो। अहिले पनि हामी संसदमा सबभन्दा ठूलो दलको हैसियतमा छौं। संसद सचिवालय सञ्चालनको एउटा पद्धति र नियमावली छ। संसदमा आफ्ना कुरा उठाइरहँदा सभामुखले हाम्रो कुरालाई नजरअन्दाज गर्नुभयो। उहाँले प्रमुख प्रतिपक्षीलाई पेलेर संसद चलाउन खोज्नुभयो। जब सदनमा विरोध भइरहेको छ भने बैठक रोकेर असन्तुष्टहरुको अभिव्यक्ति राख्न दिनुपर्दथ्यो। तर उहाँले सदनको विधि, पद्धति र नियमावली तोडेर सभामुखको गरिमालाई लात हानेर हैकमवादी प्रवृत्ति देखाउनुभयो। त्यसको हामीले विरोध गरेका थियौं।

० तर तपाईंले सभामुखलाई माइकले नै हान्न खोज्नुभयो नि ?

– सभामुखले अघिल्लो दिन अर्थमन्त्रीलाई बोलाउँदा भागेर रोष्टममा पुग्नुभयो। तर अर्कोचोटि उहाँ रोष्टममा कसरी जानुभयो त्यो कुरा कसैलाई थाहा छैन। त्यहाँनिर हाम्रो आपत्ति छ। सभामुखले बोलाउनुभन्दा अगाडि नै त्यहाँ लुकेर बस्नुभएको थियो। अर्थमन्त्री सभामुखको पछाडि लुकेर बस्नु कुन नैतिकता हो ? त्यसैले मैले आवाज उठाएँ कि यो ठिक भएन। उहाँ सदनको रोबाट जानुपर्दथ्यो। यदि हामी सक्थ्यौं भने रोक्थ्यौं। तर हामी रोक्न पाएनौं। मैले विरोध गर्दा सत्तापक्षका केही माननीयज्यूहरुले प्रतिवाद गर्न लाग्नुभयो। जबकि त्यो नियम कानूनमा छैन। प्रतिपक्षले विरोध गर्छ तर सत्तापक्षमा संयमता र धैर्यता हुनुपर्छ। मैले विरोध गर्दा सत्तापक्ष र मार्सलले घेरेपछि मैले माइक खोसें। मैले यहींबाट सभामुखलाई हान्छु भने। संसदभित्रको दमन बन्द गर्नुपर्छ। जब मान्छेको अधिकार खोसिन्छ त्यसपछि विरोधको कुनै सीमा हुँदैन।

० तपाईंहरु प्रतिपक्षमा बस्नुपर्दाको पीडा पोखिरहनुभएको छ ?

– यो त सामान्य कुरा हो। लोकतन्त्रमा यस्ता प्रक्रिया चलिरहन्छ, कहिले हामी सत्तामा हुन्छौं भने कहिले प्रतिपक्षमा। हामीले त्यो कुराको रीस पोखेकै होइन। हाम्रो पार्टीले अनुशासन उल्लंघन गर्ने १४ जना सांसदहरुलाई कारबाही गऱ्यो, तर त्यो कुरालाई सभामुखले बेवास्ता गर्नुभएको छ। यसअघि सरिता गिरीलाई कारबाही गरेको केही घण्टामै सूचना निकालियो। त्यस्तै, माओवादीका सांसदहरुको हकमा पनि त्यस्तै सूचना आयो। तर सभामुख माओवादीको एउटा कार्यकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्नुभयो। एमालेले गरेको कारबाहीलाई नमान्ने तर अन्य दलहरुले गरेको कारबाहीलाई केही घण्टामै स्वीकृत गर्ने ? यो कस्तो पद्धतिको विकास गरिँदैछ। उहाँ कुनै पार्टीको सभामुख होइन, पूरै संसदको अभिभावकको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्दथ्यो।

० यो मुद्दा त अदालतमा पनि विचाराधीन छ नि। सभामुखले कसरी सूचना निकाल्न सक्नुहुन्छ ?

– अदालत र सभामुखको कार्यक्षेत्र फरक-फरक छ नि। जब कुनै दलले आफ्ना सांसदलाई कारबाही गर्छ भने सभामुखले त्यसका लागि अदालतको मुख ताकेर बस्नुपर्दैन। दलीय व्यवस्थामा राजनीतिक दलको आफ्नो विधि, विधान र कानून हुन्छ। दलको अनुशासनविपरीत गतिविधि गर्नेलाई कारबाही गर्ने अधिकार दललाई नै हुन्छ। कुनै दलले आफ्नो सांसदलाई कारबाही गरेपछि सभामुखले त्यसको सूचना निकाल्ने हो, अदालतले के फैसला गर्छ वा गर्दैन त्यो हेरेर बस्ने होइन। सदनभित्रको छुट्टै कानून छ। अदालतको आफ्नो दायरा छ।

० भनेपछि यो सभामुख रहेसम्म एमालेले संसद चल्न दिँदैन ?

– यथास्थितिमा संसद चल्न दिन्नौं। सभामुखले जुन अराजक विधि र पद्धतिको विकास गर्न खोज्नुभएको छ, त्यसको हामी विरोध गरेका छौं। सभामुख सच्चिनुपर्छ। सदनमा दमन, शक्ति प्रदर्शन लगायतका अराजक गतिविधि चल्दैन। उहाँले विधिको शासनलाई अवलम्बन गर्नुपर्छ, पदको गरिमा बुझ्नुपर्छ।

० तर, एमालेले त छलफलमै आउन मान्दैन। कसरी निकास निस्किन्छ त ?

– सभामुखको नियतमा खोट छ। उहाँ त कुनै पार्टी र व्यक्तिको झोले हो। त्यसैले, उहाँसँग सर्वदलीय बैठक बसाउने हैसियत नै छैन। उहाँको भूमिकामाथि आशंका छ, उहाँले बोलाएको बैठकमा कसरी जाने ? असोज ४ गतेको लागि संसदको बैठक बोलाइएको छ, हामी अवरोध गर्छौं। भोलिका दिनमा उहाँ सच्चिएर, नियम कानूनमा टेकेर संसद सञ्चालन गर्नुभयो भने हाम्रो कुनै अवरोध हुँदैन। नियमावली र देशको कानूनभन्दा माथि कोही पनि छैन।

० दुई-दुई पटक प्रतिनिधिसभा विघटन गर्ने एमालेले आफ्नो कुरालाई सही ठहऱ्याउन यस्तो गतिविधि गरिरहेको छ भन्ने आरोप छ नि ?

– यो गलत कुरा हो। त्यतिबेला प्रतिनिधिसभा विघटन गर्नुको परिवेश बेग्लै थियो। जब कुनै विकल्प हुँदैन, अनि देशलाई बन्धक बनाइराख्नुभन्दा जनताको बीचमा जानु लोकतान्त्रिक अभ्यास हो। जनताले पाँच वर्षका लागि हामीलाई बहुमत दिएर पठायो तर केही मान्छेहरुले अनिर्णयको बन्दी बनाउन खोज्दा ताजा जनादेशको लागि जनताको बीचमा जानु अन्याय होइन। देशलाई अस्थिरतामा धकेल्न विभिन्न देशी-विदेशी शक्तिहरुले षड्यन्त्र रचिरहेका थिए।

० सत्तारुढ गठबन्धनसँग एमाले एक्लै भिड्न सक्छ ?

– जति बेला सबै दल एक ठाउँमा थिए, एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले जनतामा जाउँ भन्नुभएको थियो। तर गठबन्धनमा भनिएका दलहरु चुनावमा जान डराएका थिए। हामी जनताको बीचमा जान कहिल्यै पनि डराउँदैनौं। जनतालाई थाहा छ, कोसँग विकास र समृद्धिको एजेण्डा छ, जनताले हामीलाई फेरि पनि बहुमत दिएर सदनमा पठाउँछ। अरुहरुले जतिसुकै गठबन्धन बनाए पनि उनीहरुको चरित्र हेरिसकेका छन्। सत्ता स्वार्थका लागि मात्रै यो गठबन्धन बनाइएको हो। परमादेशी सरकार गठन भएको दुई महिना भइसक्यो, तर अहिलेसम्म पूर्णता पाउन सकेको छैन। जनतालाई बन्धक बनाएर राखिएको छ। एमसीसी संसदमा ल्याए भने गठबन्धन पनि भत्ताभुङ्ग हुन्छ र यो सरकार पनि ढल्छ। यो सरकारसँग हिम्मत छ भने एमसीसी टेबुल गरेर देखाओस्। प्रधानमन्त्री देउवाले पनि संसद विघटन गरेर चुनावमा जाने निर्णय गर्छ।

० तपाईं पहिलोचोटि संघीय संसदमा आउनुभयो, मधेशका महिलाहरुलाई राजनीतिमा कतिको अप्ठ्याराहरु छन् ?

– राजनीतिमा लाग्नका लागि विशेष अध्ययन हुनुपर्छ। हिजोको भन्दा अहिले विशेष परिस्थिति छ। तैपनि मधेशका महिलाका लागि राजनीतिमा लाग्न र टिक्न धेरै चुनौतिहरु छन्। पितृसत्तात्मक सोचले जकडिएको हाम्रो समाज हो। त्यसबाट उन्मुक्तिका लागि समय लाग्छ। हाम्रा समाजमा विभिन्न कुप्रथाहरु छन्, त्यसलाई हटाउनुपर्ने छ। विभिन्न अप्ठ्याराहरु छन्।

० तपाईं राजनीतिमा कसरी लाग्नुभयो ?

– म एसएलसी पास गर्ने आफ्नो गाउँमा एक्लो महिला थिएँ। आफ्नो घरबाट तीन किलोमिटर बाटो हिंडेर विद्यालय जान्थे। त्यतिबेला मैले धेरै समस्या भोग्नुपरेको थियो। सुरुदेखि नै मेरो लक्ष्य पढेर समाजमा परिवर्तन गरौं भन्ने थियो। म लोकसेवामा दुई-तीन थरिमा नाम निकाले। त्यसपछि शिक्षण पेसा रोजें। मैले शिक्षण पेसा यसकारण पनि रोजें कि समाजमा परिवर्तन ल्याउनुछ भने सबभन्दा पहिला शिक्षाको आवश्यकता हुन्छ। मैले शिक्षामा छोरीहरुको पनि सहज पहुँचका लागि घरदैलो कार्यक्रम, अभिभावक भेला गर्थ्यौं। त्यसमा समाजमा राम्रो सन्देश जान थाल्यो। त्यतिबेला शिक्षक युनियन थियो, त्यसको केन्द्रीय सदस्य भएँ। त्यसपछि जिल्लाको सचिव, उपाध्यक्ष हुँदै राजनीतिमा सक्रिय भएँ। मैले आफ्नो आवाज उठाउनका लागि शिक्षण पेसा त्यागेर राजनीतिमा सक्रिय भएँ।

संविधान दिवस मनाउँदैनौ तर संशोधनका लागि दबाब जारी रहन्छ

यो संविधान संशोधन नभएसम्म यसलाई हामी अपूर्ण मानेका छौं। जुन संविधान संशोधनका लागि हामी सडक संघर्ष गरेका थियौं, त्यही संविधानको रक्षाका लागि पनि केपी ओलीका विरुद्ध सडकमा गएका थियौं। यसकारण यो संविधान दिवसमा हामी दीपावली मनाउँदैनौं।

रामबाबु कुमार यादव

प्रतिनिधिसभा सदस्य, जनता समाजवादी पार्टी नेपाल

० गठबन्धनको सरकार गठन भएको दुई महिना भइसक्यो, किन विस्तार भइरहेको छैन ?

– यो सरकारले ल्याएको राजनीतिक दलसम्बन्धी विधेयक परिपक्क नभएको कारणले सरकार विस्तारमा समस्या आएको हो। यो विधेयक परिपक्कताका लागि कानूनी प्रक्रियामा छ। अहिले संसद नै चल्न सकेको छैन। जुन दललाई यो संसद नै मन परेको थिएन, उसले संसद नै चल्न दिइरहेको छैन। प्रतिपक्षी दलले संसदलाई बन्दी बनाउने काम गरेको छ।

० तपाईंहरुलाई नै अप्ठ्यारो हुने राजनीतिक दलसम्बन्धी अध्यादेश किन ल्याइयो त ?

– सबभन्दा पहिला त अध्यादेशबाट देश चलाउनु नै गलत हो। अहिले प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले ल्याउनुभएको दलसम्बन्धी अध्यादेश केपी ओलीले पनि ल्याउनुभएको थियो। त्यसको विरोध हामी पनि गरेका थियौं। सबैले विरोध गरे पनि केपी ओलीजीले फिर्ता लिनुभयो। तर अहिले त यसको विरोधमा कोही पनि सडकमा गएका छैनन्।

० ओलीले ल्याउँदा विरोध गर्नुभएको थियो, अहिले देउवाले ल्याउँदा त्यसको साक्षी बस्नुभएको छ नि ?

– जब अदालतले निर्णय गऱ्यो कि संसद पूर्ण कार्यकाल चल्नुपर्छ, तब सरकार चलाउनका लागि बहुमतको आवश्यकता पर्छ। त्यो बहुमत संसदभित्रैबाट चाहिन्छ। हामीसँग रहेका साथीहरु हामीसँग बस्नै नचाहने र एमालेका साथीहरु त्यहाँ बस्नै नसकिने अवस्था थियो। यस्तो अवस्थालाई चिर्न सरकारले बाध्य भएर यो अध्यादेश आएको हो।

० भनेपछि, यो अध्यादेश सक्रिय रहेसम्म तपाईंहरु सरकारमा सहभागी हुनुहुन्न ?

– यो अध्यादेश रहेसम्म हामी सरकारमा जाँदैनौं भन्ने कुरा होइन। अहिले पनि हामी सरकारमै छौं। हामीले बनाएको सरकार हो। अध्यादेशबाट लोकतन्त्र खतरा रहने सम्भावना त रहिरहन्छ। अध्यादेशबाट देश चलाउने होइन। संसदबाट पारित भएको कानूनअनुसार देश चलाउने हो।

० गठबन्धन नै भत्किने अवस्थामा पुगिसक्यो नि ?

– यो गठबन्धन भत्किँदैन। एउटा दस्तावेज तयार पारेर गर्नुपर्ने काम, दायित्वको आधारमा यो गठबन्धन बनेको हो। यो गठबन्धन भत्काउनका लागि प्रतिपक्षी र देशी-विदेशी शक्तिहरु पनि लागेका छन्। अहिलेसम्म गठबन्धनमा कुनै समस्या छैन। यो सरकार ढल्छ भन्ने कल्पना नै नगरौं। किनभने यो सरकारले दुई वर्षका लागि बहुमत पाइसकेको छ।

० गठबन्धनको सरकार असफलतातिर गइरहेको छ ?

– मन्त्रिपरिषद् विस्तार नहुनु असफलता होइन। मन्त्रीहरु नपिँदा पनि कुनै काम रोकिएको छैन। हाम्रो साझा न्यूनतम् कार्यक्रमअनुसार सरकार अगाडि बढिरहेको छ। संसदबाट प्रतिस्थापन बजेट पास भएपछि त्यो कार्यान्वयनमा जान्छ।

० प्रमुख प्रतिप्रक्षीले त संसद नै चल्न नदिने अडानमा छ नि ?

– जुन दलले संसद नै मन पराएको थिएन, उसले त विभिन्न बहाना बनाएर यसलाई असफल बनाउने षड्यन्त्र गरिरहेको छ। उसले यो देश बन्धक बनिरहोस्, संसद नचलोस् भन्ने भित्री इच्छा रहेको छ। प्रमुख प्रतिपक्षी दल मुख्य रुपले इमान्दार र जिम्मेवार हुनुपऱ्यो। एमाले अहिले अदालतमा पनि मुद्दा दायर गरेको छ र त्यहीं विषयमा सभामुखमाथि आरोप लगाउँदै संसदीय मर्यादा उल्लंघन गरी संसद अवरुद्ध गर्दै आएको छ। त्यसकारण एमालेलाई अदालतमाथि विश्वास छैन। यदि अदालतमाथि विश्वास छैन भने किन मुद्दा दर्ता गर्न जानुपऱ्यो ? संवैधानिक व्यवस्था के छ भने सर्वोच्च अदालतमा छलफलमा रहेको विषयमा संसदभित्र छलफल गर्न पाइने छैन। अहिले संसदबाट अति महत्वपूर्ण विधेयकहरु पारित गर्नुपर्नेछ तर एमालेले जबरजस्ती संसदलाई बन्धक बनाई अनिर्णयको बन्दी बनाएको छ।

० संसद पुनर्स्थापना भएपनि संसद राम्ररी सुचारु भएको छैन ?

– केपी ओलीले दुई-दुई पटक प्रतिनिधि विघटन गर्नुभयो। अदालतले संविधानको रक्षा गर्दै यसलाई पुनर्स्थापित गऱ्यो तर, यसलाई कामै गर्न नदिने रणनीतिमा एमाले छ। तर धेरै दिनसम्म एमालेले संसदलाई बन्दी बनाउन सक्दैन। अदालतमा मुद्दा छ, जे निर्णय हुन्छ त्यसलाई सबैले मान्नुपर्छ।

० एमसीसीका कारण पनि अस्थिरता देखिएको हो ?

– यो एउटा राजनीतिक हत्कण्डा मात्रै हो। देश अहित हुनेगरी कुनै पनि सम्झौता गर्नुहुँदैन भनेर हामीले भन्दै आएका छौं। अहित हुने बुँदाहरु संशोधन गरी पास गर्नुपर्छ।

० तर यो एमसीसीमा संशोधन हुँदैन भनेर जवाफ पठाइसकेको छ नि ?

– यसको पनि केही उपाय होला नि। केपी ओलीको सरकार हुँदा एमसीसी पास गर्नैपर्छ भनेर विभिन्न किसिमका प्रचारबाजी गराइयो। तर अहिले सरकारबाट हटिसकेपछि पास गर्नु हुँदैन भनेर सडकमा गएको छ। आन्तरिक झगडा छोडेर देशको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धका लागि सबै दलहरुको एउटै एजेण्डा बनाउनुपर्छ। अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र सहयोग देशको आवश्यकता र औचित्यको आधारमा राष्ट्रिय सहमतिका अनुसार लिनुपर्छ। सरकारपिच्छै देशको परराष्ट्र नीति फेर्ने होइन। कुनै देशसँग सम्बन्ध राम्रो राख्ने, कुनै देशसँग सम्बन्ध बिगार्ने हाम्रो दायित्य होइन। एउटा विज्ञ समूह बनाएर निष्कर्षमा पुग्नुपर्छ। सत्तामा हुँदा एमसीसी चाहिने, सत्ताबाट बाहिरिँदा एमसीसी आउँदा देश नै डुब्ने भन्ने दोहोरो चरित्र राख्नुभएन।

० त्यसका लागि अग्रसरता लिने दायित्व सरकारको होइन ?

– राष्ट्रिय धारणा बनाउनका लागि सबैले अग्रसरता लिनुपर्ने हो। अहिले त प्रतिपक्षी दल सभामुखले बोलाएको बैठकमै नजाने अडानमा छ। त्यस्तो प्रतिपक्षीसँग नेपाली जनताले के आशा गर्न सक्छ।

० एमसीसीबारे जसपाको आधिकारिक धारणा के हो त ?

– एमसीसीबारे अहिले हाम्रो दलको आधिकारिक धारणा आएको छैन। तर देशहितमा हुनेगरी मात्रै कुनै सम्झौता गर्नुपर्छ।

० जसपाले अहिले सञ्चालन गरिरहेको जनजागरण तथा संगठन सुदृढीकरण कार्यक्रमको मूल एजेन्डा के छ ?

– देशको राष्ट्रिय राजनीतिमा भइरहेको घटना, वडादेखि जिल्ला संगठनहरु समायोजन गर्ने, सुदृढ गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। जसपाबाट छुट्टिएर गएकाहरुका बारेमा पनि जनतालाई सूचित गराउने, किन उनीहरु गए भन्नेबारे पनि जनताबीच प्रष्ट पार्न यो अभियान चलाइएको हो।

० लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीसँग फेरि एकता हुनसक्छ ?

– विचार र सिद्धान्त मिल्नेहरुसँग एकता हुनुपर्छ। अहिले उहाँहरुको धार फरक छ।

० विगतमा तपाईंहरुले संविधान दिवस मनाउनुभएन, अहिले त सत्तारुढ गठबन्धनको एउटा प्रमुख घटक हुनुहुन्छ। यसपटक संविधान दिवस मनाउने कि मौन बस्ने ?

– यो संविधान संशोधन नभएसम्म यसलाई हामी अपूर्ण मानेका छौं। जुन संविधान संशोधनका लागि हामी सडक संघर्ष गरेका थियौं, त्यही संविधानको रक्षाका लागि पनि केपी ओलीका विरुद्ध सडकमा गएका थियौं। यसकारण यो संविधान दिवसमा हामी दीपावली मनाउँदैनौं। तर, संशोधनका लागि हाम्रो दबाब जारी रहन्छ। बिना संशोधन यो संविधानलाई पूर्णरुपमा स्वीकार्ने अवस्थामा छैनौं। संशोधनका लागि संविधान दिवसका दिन हामी समीक्षागतरुपले मनाउँछौं।

० अहिले तपाईंहरुको गठबन्धनको सरकार छ, यो सरकारले संविधान संशोधन गर्छ त ?

– अहिले हाम्रो मुख्य एजेण्डा संविधान संशोधन नै हो। संविधान संशोधनका लागि संसदभित्र दुई तिहाइको बहुमत चाहिन्छ, त्यसमा अलिकति कम छ।

० अहिले त संविधान संशोधनका लागि एमाले पनि तयार देखिएको छ नि ?

– कुन एमालेको कुरा गर्नुहुन्छ ? जुन एमालेले विगतमा प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर संविधान संशोधनका लागि कार्यदल बनायो। संसद रहेसम्म संशोधनको कुरा उठाउनेहरुलाई गाली गर्ने, अनि संसदलाई खत्तम पारेर कार्यदल बनायो। त्यसैले एमालेको चरित्र त प्रष्टै छ। अहिले हामी संविधानभित्रका कमजोरी र त्रुटिहरु औंल्याई यही संसदबाट संशोधन गराउँछौं।

17-23, Madheshvani, Ashoj-1, 2078.pmd 3 9/17/2021, 11:01 AM

प्रदेश २ मा लोसपा प्रमुख प्रतिपक्षी

जनकपुरधाम, २७ भाद्र । जनता समाजवादी पार्टी विभाजन भएर बनेको लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी प्रदेश नं. २ प्रदेशसभामा प्रमुख प्रतिपक्षी दल बनेको छ ।

प्रदेश २ मा दल रोज्ने प्रदेशसभा सदस्यहरूको संख्या १६ पुगेपछि प्रमुख प्रतिपक्षी दलको मान्यता पाउने भएको छ । प्रदेशसभामा एक सय सात सदस्य रहेकोमा माओवादी केन्द्रले तीनजना हटाएपछि हाल एक सय चारजना कायम छन् । त्यसमध्ये सभामुखबाहेक जसपाका ३९ जना छन् ।

लोसपाको १६, कांग्रेसका १९ र एमालेका आठ, नेकपा एसको १३, माओवादी केन्द्रको आठ, नेपाल संघीय समाजवादीका एकजना प्रदेशसभा सदस्य छन् । हाल प्रदेशसभामा जसपा पहिलो, काग्रेस दोस्रो, विभाजनपछि गठित लोसपा र नेकपा (एस) प्रदेशसभामा क्रमशः तेस्रो र चौथो ठूलो दल बनेको छ भने दोश्रो दलको रूपमा रहेको एमाले पाँचौं, माओवादी केन्द्र छैटौं र नेपाल संघीय समाजवादी पार्टी सातौं दल बन्न पुगेको छ ।

कांग्रेस दुई मन्त्रालयसहित सरकारमा सहभागी छ । माओवादी केन्द्रले एक मन्त्री र एक राज्यमन्त्री पाएको छ । नेकपा एसलाईसमेत सरकारमा सहभागी गराउने तयारीमा भइरहेको छ । नेकपा एसका नेता शत्रुधन महतोले संघीय सरकारमै आफ्नो पार्टीको सहभागिता र मन्त्रिपरिषद् विस्तारमा कठिनाइ देखिएका कारणले प्रदेश २ मा यस विषयमा छलफल नै सुरू नभएको बताए ।

'हामी सरकारमा जान छौं । तर, यस विषयमा केन्द्रमै सहमति भएको छैन । प्रदेशमा तत्काल छलफलसमेत सुरु भएको छैन', उनले भने । काग्रेस सरकारमा सहभागी भएपछि लोसपाले प्रमुख प्रतिपक्षीको रूपमा मान्यता पाउने भएको छ ।

प्रदेश २ का प्रदेशसभा सचिव रञ्जित यादवले भने, 'दल गठनले मात्रै होइन निर्वाचन आयोगले दल गठन भएको औपचारिक जानकारी गराइसकेपछि गठित दलले दल मान्यताको प्रमाणसहित प्रदेशसभामा दावीसहितको माग गरेमा सोही दिनदेखि दलका नेता र प्रमुख सचेतकको सेवासुविधा पाउने छन् ।'

दुईवटा संसदीय दल र कर्मचारीसमेत थपिने तयारी गरिएको छ । यता, लोसपाका नेता परमेश्वर साहले आफ्नो पार्टीको चाँडै बैठक बसेर संसदीय दलको विधान निर्माण भएपछि नेता तथा प्रमुख सचेतक सचेतक चयन गरिने जानकारी दिए । उनले प्रमुख प्रतिपक्षीको हैसियताले सरकारको गुणदोषको आधारमा विरोध र समर्थन गर्ने बताए ।

– वीरेन्द्र रमण/न्युज कारखाना

मिश्र अब मूलधारको राजनीतिमा आउने

काठमाडौं । महन्थ ठाकुरलाई आफ्नो आदर्श मान्दै विद्यार्थीबाट राजनीतिक यात्रा सुरु गरेका युवा नेता मनिष मिश्र अब मूलधारको राजनीतिमा आउने घोषणा गरेका छन् ।

विगत १४ वर्षदेखि नेपाली विद्यार्थी राजनीतिमा एउटा परिचित र क्रान्तिकारी छवि बनाएका छन् । उनी अब विद्यार्थी राजनीतिबाट बिदा लिने निष्कर्षमा पुगेका छन् ।

'लामो समयसम्म विद्यार्थी राजनीतिको नेतृत्व गर्दै आएको छु, अब नेतृत्व हस्तान्तरण गर्दै अरुलाई मौका दिन चाहन्छु ।' मिश्रले मधेशवाणीसँग भने, 'मैले नेतृत्व गर्दै आएको विद्यार्थी संगठनका अन्य साथीहरुलाई मौका दिन चाहन्छु ।' युवाहरुले अब मूलधारको राजनीतिमा सक्रिय सहभागिता भई नेतृत्वका लागि अग्रसरता देखाउनुपर्ने बताएका छन् । युवाहरु राजनीतिक परिवर्तनको सम्वाहक रहेकोले परिवर्तनका लागि आफै अगाडि बढ्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

उनी अहिले लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालनिकट विद्यार्थी संगठनको अध्यक्षको भूमिकामा छन् ।

यस्तो छ युवा नेता मिश्रको राजनीतिक यात्रा

लोकतान्त्रिक सिद्धान्तलाई स्वीकार गरी राजनीति थालेका मनिष कुमार मिश्रको परिवारिक पृष्ठभूमि नेपाली काँग्रेसको थियो । आफ्नै क्षेत्रका तत्कालीन निर्वाचित सांसद महन्थ ठाकुरसँग परिवारिक सम्बन्ध र बुवा उदय नारायण मिश्र तत्कालीन काँग्रेसका सक्रिय कार्यकर्ता भएको आधारमा महन्थ ठाकुरसँग मनिषको सम्बन्ध बढ्दै गयो । महन्थ ठाकुर २०६४ सालको काँग्रेस सरकारको मन्त्रीको रूपमा रहदा स्नातक अध्ययनरत मिश्र नजिक भएर कार्य गर्दै आएका थिए । जब २०६४ पौष १३ गते महन्थ ठाकुर लगायत बिभिन्न पार्टीका नेताहरूद्वारा तत्कालीन आ-आफ्नो पार्टी र पद परित्याग गरी तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टी गठन गरीयो त्यसबेला मनिष पनि सँगसँगै आफूलाई स्वघोषित तमलोपाको सदस्य बने ।

पछि तमलोपाको सदस्यता नं.-२ पार्टी अध्यक्ष महन्थ ठाकुरबाट ग्रहण गरे । मिश्र शंकरदेव क्याम्पसमा स्नातक अध्ययन गर्दै गरेको अवस्था रहेको कारण तमलोपाको विद्यार्थी संगठनको शुरूवात गर्ने जिममेवारी पाए ।

शुरूवात समितिको सह-संयोजकको जिम्मेवारीमा बसे । त्यसपछि अनवरत राजनीतिक यात्रासँगै विद्यार्थी संगठनलाई मजबुत पार्न दिनरात मेहनत गरिराखे र समय सँगसँगै पदीय जिम्मेवारी पनि परिवर्तन हुँदै गए ।

विद्यार्थी संगठनको केन्द्रीय सह-महासचिव, महासचिव हुदै पहिलो महाधिवेशनबाट केन्द्रीय अध्यक्षसमेत भए । परिस्थितिअनुसार पार्टी एकिकरण, टुटफुट हुँदै गए र मिश्र पनि त्यसबाट अछुतो रहन सकेनन् । तमलोपाबाट राजपा त्यसपछि जसपा र हाल लोसपामा सक्रिय छन् ।

२०७० सालको आम निर्वाचनमा तत्कालीन राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपालबाट प्रदेश नं.-२ को प्रदेश सभा सदस्यका लागि समानुपातिक तर्फबाट उम्मेदवार रहेका उनी हालसम्म विद्यार्थी संगठनको जिम्मेवारी समाहल्दै आएका हुन् ।

एमबिएसम्मको शिक्षा हासिल गरेका मिश्र स्थानीयदेखि केन्द्रसम्म सक्रिय रहदै आएका हुन् ।

लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालसँग आबद्ध मिश्र लामो समय विद्यार्थी राजनितिपछि अब उनी स्वयंले विद्यार्थी संगठनबाट बिदा लिने बताउँदै पार्टीको मूलधार राजनीतिमा सक्रिय रहने बताएका छन् ।

आईटी आर्मीको किसान मोर्चाले जिप्रका रौतहटमा बुझायो ज्ञापन

गौर । किसानहरुको समस्या समाधान गर्न आईटी आर्मीको किसान मोर्चाले जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहटमा ज्ञापन पत्र बुझाएको छ ।

किसानहरुले राखेका बुँदागत मागहरु पूरा गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत प्रधानमन्त्रीको कार्यालय र कृषि तथा पशुपंक्षी कार्यालय सिंहदरवारमा सो ज्ञापन पत्र बुझाइएको हो ।

किसानहरुका तर्फबाट प्रदेश २ का निवर्तमान सांसद कुन्दन कुशवाहाले जिल्ला प्रशासन कार्यालयका सहायक प्रमुख अधिकारी बसन्त भट्टराईलाई सो पत्र बुझाएका हुन् ।

किसानहरुको समस्याका बारेमा सरकारले कुनै चासो नदिएको भन्दै गत बुधबार किसानहरुले रौतहटमा प्रदर्शन गरेका थिए ।

नेपाल कृषि प्रधान देश रहेको र ७० प्रतिशत जनसंख्या कृषिमा आधारित रहे पनि सरकारको कुनियतको कारण कृषि पेशा तथा कृषकहरु मर्कामा परेको र अहिलेको आधुनिक युगमा विश्व बजारको तुलना गर्न सरकारले मलखाद दिन नसकेको किसानहरुको आरोप छ । सरकारले किसानको समस्याको कुनै वास्ता नगरेको भन्दै रौतहटमा बुधबार हजारौ ट्याक्टरसहित किसानहरु सडकमा उत्रिएका थिए । धान बालिको बेला बजारमा मलको चरम अभाव खेपिरहेका किसानहरुले कृषि सामग्रीको अभावमा उत्पादन घटेको भन्दै आन्दोलन गरेका थिए । रौतहटका बजारहरुमा यूरिया मलको अभाव भए पछि भारतीय बजारहरुबाट खेतिका लागी मलखाद ल्याउदा सिमानामा सुरक्षाकर्मीले खोसे पछि खेती गर्न समस्या भएको किसानको गुनासो छ ।

किसानलाई पेन्सनको व्यवस्था, अन्न दातालाई सम्मान, कृषि ऋण सहज ढंगले उपलब्ध, प्रयाप्त मलखाद्य विऊ विजनको तुरुन्त व्यवस्था, भुमिहिनलाई जग्गा र किसानहरुलाई आधुनिक कृषि औजारको व्यवस्थाको माँग गर्दै आइटी आर्मीको किसान मोर्चाले ज्ञापन पत्र बुझाएको हो ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा बुझाइएको ज्ञापन पत्र प्रधानमन्त्रीको कार्यालय र कृषि तथा पशुपंक्षी कार्यालय सिंहदरवारमा जाने पूर्व सांसद कुशवाहाले बताए ।

छिटो भन्दा छिटो किसानहरुको माँग पुरा नभएन किसानहरु सशक्त आन्दोलनमा उत्रिने समेत कुशवाहाले चेतावनी दिएका छन् ।

नेपाल सरकारले पर्याप्तमात्रामा कुनै पनि मलखादको व्यवस्था नगर्ने तथा कृषकले आफैले समेत अन्य मुलुकबाट ल्याउदा तस्करी गरेको भन्दै कारवाही भोग्नु पर्दा किसान पीडित भएका छन् ।

समयमा पानी नपर्ने, बालि लगाएपछि बाढी आउने, बालि हुर्कने बेला मलखाद नपाउने, बैंकले किसानलाई ऋणमा झन्झट गर्ने तथा कृषियन्त्रहरु समेत महङ्गोमा खरिद गर्नु पर्ने कारण कयौं किसानहरुले बिस्तारै पेशा परिवर्तन गर्न थालेका छन् ।

सरकारले किसानका समस्याहरुको बारेमा ध्यान नदिदा दिनप्रतिदिन खाद्यान्न आपूर्तिको दर बढदै गएको तथा तराई मधेशका जग्गाहरुको उर्वराशक्ति तथा उत्पादनमा ह्रास आउन थालेको कृषकहरु बताउँछन् ।

किसानका समस्याका बारेमा केन्द्र र प्रदेश सरकारलाई अवगत गराउन आन्दोलनमा उत्रिएको प्रदेश सभा सदस्य कुशवाहाले बताए ।

किसानलाई प्राविधिक सहयोग गर्न सके कृषिमा फड्को मार्न सकिन्छ : मन्त्री यादव

जनकपुरधाम, २९ भाद्र । प्रदेश २ का भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री विजय यादवले किसानलाई प्राविधिक सहयोग गर्न सके कृषिमा फड्को मान सकिने बताएका छन् ।

पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय जनकपुर मातहतका कार्यालय प्रमुखहरुको अन्तरक्रियामा बोल्दै मन्त्री यादवले स्थानीय स्तरमा किसानहरुलाई प्राविधिक सहयोग गर्न सक्दा प्रदेशले नै कृषि क्षेत्रमा फड्को मार्ने निश्चित रहेको दाबी गरेका हुन् ।

उनले दोस्रो र तेस्रो मुलुकबाट आउने विज्ञहरु भन्दा नेपालीहरु नै माटोको लागि अनुभवी र विज्ञ भएकाले आफ्नो अनुभवको पूर्ण सदुपयोग गर्न सुझाव दिएका छन् । कार्यालय प्रमुखहरुले कर्मचारीहरुलाई अनुशासित बनाउन कडा कदम उठाउनु परेपनि पछि नपर्न निर्देशन दिए । अनुशासनले कर्मचारीप्रति विश्वास बढ्ने र प्रदेशलाई विकासतर्फ डोऱ्याउने उनको धारणा थियो ।

मातहतका ११ वटा कार्यालयका प्रमुखहरुको सहभागिता रहेको कार्यक्रममा प्रस्तुत भएको गुनासोपत्र माथि टिप्पणी गर्दै भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी राज्यमन्त्री योगेन्द्र राय यादवले कार्यालय प्रमुखहरुले कर्मचारीहरुलाई व्यक्तिगत काममा खटाएको गुनासाहरु विगत केही दिन यतादेखि आइरहेकोप्रति दुःख व्यक्त गरे । कार्यालय प्रमुख अथवा अन्य कुनै कर्मचारीले मातहतका कर्मचारीलाई कार्यालयको काम बाहेक कुनैपनि नीजि काममा खटाइएको पाइएमा मन्त्रालयले कारवाही गर्ने चेतावनी समेत राज्यमन्त्री यादवले दिए ।

कार्यक्रमको अध्यक्षता पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय प्रदेश २ का प्रमुख जागेश्वर यादवले गरेका थिए ।

मधेश अपडेट

सद्भावना र राष्ट्रवादी पार्टीबीच एकीकरण

जनकपुरधाम । नेपाल सद्भावना पार्टी र राष्ट्रवादी पार्टीबीच एकीकरण भएको छ । जनकपुरधाममा आयोजित एक समारोहबीच सद्भावनाका राष्ट्रिय अध्यक्ष रामकुमार महतो र राष्ट्रवादीका राष्ट्रिय अध्यक्ष सहजाद मियाँले शनिबार पार्टी एकिकरणको घोषणा गरेका हुन् । एकीकरण पश्चात पार्टीको नाम 'नेपाल सद्भावना पार्टी' नै राखेको छ । पार्टीको झण्डा, चुनाव चिह्न र छापसमेत नेपाल सद्भावना पार्टीले प्रयोग गर्दै आएको हुने दुवै अध्यक्षले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । अब आपसी समझदारीमा पार्टीका संरचना मात्र परिवर्तन हुने बताइएको छ । विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'सबै उत्पीडित समुदायको पहिचान र अधिकारसहितको संघीयता, समृद्धि र सुशासनसँगै समतामूलक समाजवादी स्थापित गर्न र मधेस मुक्ति आन्दोलनको आँधीबेरी सृजना गर्न दुवै पार्टी एकता गर्न सहमत भएका छौं ।'

नेकपा एसको प्रदेश १ मा राई

विराटनगर । नेकपा एकीकृत समाजवादी प्रदेश नम्बर १ को संसदीय दलको नेता राजेन्द्र राई चयन भएका छन् । काठमाडौंमा बैठक बसेर राइलाई संसदीय दलको नेता चयन गरेको हो । राई विरामी भएपछि उपचारका लागि काठमाडौं गएका थिए । 'अधिकांश माननीयज्यूहरु काठमाडौं भएकोले उतै बैठक बसेर राइलाई संसदीय दलको नेता चयन गरेका हौं आज नै नेकपा (एस)ले भीम आचार्य नेतृत्वको सरकारलाई समर्थन नरहेको पत्र संसद सचिवालयमा पठाउने तयारी भइरहेको छ,' प्रदेशसभा सदस्य उपेन्द्र घिमिरेले भने । प्रदेश १ मा एकीकृत समाजवादीको पक्षमा १० जना सांसदले सनाखत गरेका थिए । उनीहरूले गरेको सनाखत शुक्रबार निर्वाचन आयोगले सदर गरेको थियो । आयोगले संसद सचिवालयलाई पत्रसमेत पठाइसकेको छ । राजेन्द्र राई, राजन राई, उपेन्द्र घिमिरे, सावित्रा रेग्मी, खिनु लङ्वा लिम्बू, गणेश काङ्माङ, कृष्णकुमारी राई, पदमकुमारी गुरुङ, सुनिता चौधरी र सरिता थापाले सनाखत गरेपछि एमालेले प्रदेशसभामा बहुमत गुमाएको थियो । १० जनाले हस्ताक्षर गरेसँगै मुख्यमन्त्री भीम आचार्य अल्पमतमा परिसकेका छन् ।

प्रदेश २ मा दलको नेतामा महतो चयन

जनकपुरधाम । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) प्रदेश २ को संसदीय दलको नेतामा शत्रुधनप्रसाद महतो चयन भएका छन् । निर्वाचन आयोगबाट राजनीतिक दलको मान्यता पाएलगत्तै नेकपा एकीकृत समाजवादीले नेता चयन गरेको हो । संसदीय दलको नेतामा चयन भएका महतो तत्कालिन नेकपा एमालेबाट धनुषाको क्षेत्र नम्बर ४ (ख) बाट निर्वाचित भएका थिए । संसदीय दलको बैठकले नेता मात्रै चयन गरेको र प्रमुख सचेतकपछि चयन गरिने पार्टीका सांसद अशोक कुमार यादवले जानकारी दिए । यादवका अनुसार केही दिनअघि नै बसेको संसदीय दलको बैठकले नेता चयन गरिएको छ । नेकपा एमालेबाट अलग भएर छुट्टै बनेको नेकपा एकीकृत समाजवादीको १३ जना सांसद छन् । १३ जना सांसद एकीकृत समाजवादीमा आउँदा नेकपा एमालेका ८ सांसद मात्रै छन् ।

स्वास्थ्य सामग्री हस्तान्तरण

जनकपुरधाम । प्रतिमान निमा स्मृति फाउण्डेशनले कोरोना महामारी नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि प्रदेश नं. २ को सरकारलाई एक करोड मुल्य बराबरको स्वास्थ्य सामग्री हस्तान्तरण गरेको छ । अमेरिकी गैर सरकारी संस्था होपको सहयोगमा फाउण्डेशनले उक्त सामग्रीहरुलाई मुख्यमन्त्री लालबाबु राउत मार्फत आज प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण गरेका छन् । हस्तान्तरित सामग्रीहरुमा गाउन २४०० थान, फेस शिल्ड २३३२ थान, मास्क ८४०० थान, एन ९५ डिस्पोजेबल मास्क १८०० थान, डिजिटल थर्मोमिटर २० थान, प्रोटेक्टीभ फेस शिल्ड १८९० थान, पिपिई मेडियम २७६, पिपिई लार्ज २७६, इमरजेन्सी रिलिफ बेड ४ थान, ग्लोब्स एक लाख थान, केएन ९५ प्रोटेक्टीभ मास्क १५३६० थान रहेको छ । उक्त अवसरमा समाजिक विकास मन्त्री नवल किशोर साह, प्रमुख सचिव हरि प्रसाद मैनाली, स्वास्थ्य आपूर्ति निर्देशक डा. प्रमोद यादव सहितको उपस्थिति रहेको थियो ।

कर्मचारी युनीयनको कपिलवस्तुमा आले

कपिलवस्तु । नेपाल निजामती कर्मचारी युनियन कपिलवस्तुको तौलिहवामा सम्पन्न आठौं अधिवेशनबाट झकबहादुर आले निर्विरोध अध्यक्षमा निर्वाचित भएका छन् । आलेको नेतृत्वमा कार्यसमिति निर्विरोधरुपमा चयन भएको निर्वाचनमण्डलका संयोजक प्रवीण श्रीवास्तवले बताए । समितिको खुला उपाध्यक्षमा नविन खनाल र महिला उपाध्यक्षमा धनीश्वरी बैजाली समावेशी उपाअध्यक्षमा प्रभुनाथ यादव निर्वाचित भएका छन् । सचिवमा राजेश सैनी सहसचिवमा सुदीप प्रसाद मौर्य, कोषाध्यक्षमा शिव कुमार यादव रहेका छन् । सदस्यहरुमा बृजेश यादव मोहन केसी, अनिल कुमार चौधरी, संजीव कुमार सिंह, सुमित्रा भुसाल, साबित्रा चौधरी, पदमलाल घिमिरे, रमेश कुमार रेग्मी रहेका छन् । महाधिवेशन प्रतिनिधिहरूमा धनन्जय नेपाल, राम प्रसाद अधिकारी, निराजन लम्साल, रामकृष्ण तेली, सुर्य प्रसाद चापागाई छन् । नवनिर्वाचित अध्यक्ष आलेले कर्मचारीहरुको पेशागत हकहित र अधिकार स्थापनाका लागि आफू सधैं लागिरहने बताए । अधिवेशनकोको कांग्रेसका जिल्ला सभापति सुरेन्द्रराज आचार्यले उदघाटन गर्दै युनियका सदस्य र पार्टी बिच समन्वय हुनु पर्ने बताए ।

कोरोनाबाट पत्रकार चौहानको मृत्यु

रुपन्देही । नेपाल पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेश समितिका कार्यसमिति सदस्य ५३ वर्षीय विन्दुकुमार चौहानको कोरोना संक्रमणका कारण मृत्यु भएको छ । कोरोना संक्रमणको लक्षण देखिएपछि होम आइसोलेसनमा रही कोरोना ठीक भैसकेका पत्रकार चौहानको स्वास्थ्यमा एक्कासी समस्या आएपछि ५ दिनअघि भैरहवास्थित युसिएम अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो । उपचारका क्रममा फोक्सोमा समस्या आई निमोनिया देखिएका चौहानको उपचाररत अवस्थामा मंगलबार राति २:०० बजे निधन भएको हो । स्वर्गीय चौहानका श्रीमती, तीन छोरी र चार छोरा छन् । दुई दशकदेखि पत्रकारितामा सक्रिय चौहानले बुटवलस्थित लुम्बिनी दैनिकबाट पत्रकारिता सुरु गरेका थिए । २०६२/०६३ को जनआन्दोलनमा पत्रकारिताको माध्यमबाट सक्रिय भूमिका निर्वाह गरेका चौहान पछिल्लो समय एबीसी टेलिभिजन र बुटवल टुडेमा कार्यरत थिए । यसैबीच, महासंघले स्वर्गीय पत्रकार चौहानप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गरेको छ । साथै, शोकको यस घडीमा शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस भन्ने कामनासहित गहिरो समवेदना व्यक्त गरेको छ । कोरोनाकै कारण हालसम्म २५ जना पत्रकारको निधन भएको छ भने एक हजारभन्दा बढी पत्रकार संक्रमित भएका छन् । कोरोना संक्रमणको चुनौतीपूर्ण यो अवस्थामा महासंघ सम्भावित जोखिमको ख्याल गरी सम्पूर्ण स्वास्थ्य सुरक्षाका उपायहरू अवलम्बन गर्दै पेशागत कर्ममा जुट्न सबै पत्रकारमा अपिल गरेको छ ।

'नो मास्क नो सर्भिस' अभियान

जनकपुरधाम । प्रदेश नं. २ सरकारले कोरोना माहामारी बिरुद्धको सचेतना अभियानअन्तर्गत नो मास्क नो सर्भिस अभियान सञ्चालनमा ल्याउने भएको छ । मुख्यमन्त्री निवास मधेश भवनमा सम्पन्न प्रादेशिक कोभिड सङ्कट ब्यबस्थापन केन्द्रको बैठकले उक्त निर्णय गरेको हो । कोभिड १९ को सङ्क्रमितहरुको सङ्ख्यामा कमि आए लगतै सर्बसाधारणले मास्कको प्रयोगमा हेलचक्र्याई गर्न थाले पछि प्रदेश सरकारले सरकारी कार्यालय हरुमा उक्त अभियान चलाउने निर्णय गरेको छ । सरकार मास्क प्रयोगमा सर्बसाधारणलाई सचेत गराउन सञ्चारमाध्यम हरु मार्फत बिग्यापान प्रशारण प्रकाशन गराउने निर्णय समेत गरेको छ । मुख्यमन्त्री मो.लालबाबु राउत गद्दीको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त बैठकमा आन्तरिक मामिला तथा सञ्चारमन्त्री, समाजिक बिकास मन्त्री, प्रमुख सचिब लगायतका सचिबहरुसहित सरोकारबालाहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

'भीम रावललगायत १० नेता षडयन्त्रकारी'

धनगढी । नेकपा एककिृत समाजवादी नेता दीर्घ सोडारीले भीम रावललगायत एमालेका १० जना युवा नेतालाई षडयन्त्रकारी बनेको आरोप लगाएका छन् । कैलालीको गोदावरी नगरपालिकामा बिहीबार आयोजित प्रथम नगर भेलामा उनले १० बुँदेका नाममा रावललगायतका नेताहरूले षडयन्त्र रचेको आरोप लगाए । 'हिजो ओलीलाई देखाईदिन्छौं भन्दै नारा लगाइरहेका थिए,' सोडारीले भने,'आज खुट्टा कमाएर त्यही ओलीको टाङमुनि छिरेका छन्, यो सबै षडयन्त्र हो ।' उनले एमाले विभाजनपछि भीम रावलको वास्तविकता बाहिर आएको बताए । संसद् विघटनका वेला हामीसँग आउँदा रावललाई सबैले शक्तिशाली भएको ठानेका थिए,' उनले भने,'त्यो सत्य हैन, एमाले विभाजनपछि रावलको शक्ति प्रष्ट देखिसकेकोछ ।'

बिहारसँग पारस्परिक मौसमी विद्युत् आदान-प्रदानको प्रस्ताव

काठमाडौं । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले बर्षामा नेपालमा खपत गरी बढी रहेको विद्युत् निर्यात गर्न र हिउँदमा नपुग्ने विद्युत् आयातका लागि भारतको विहार राज्यसँग पारस्परिक मौसमी विद्युत् आदान-प्रदानको प्रस्ताव गरेको छ ।

प्राधिकरणले ४५६ मेगावाटको माथिल्लो तामाकोसी र अन्य निजी क्षेत्रका जलविद्युत आयोजनाहरूबाट बर्खामा उत्पादित विद्युत् देशभित्र खपत गर्न नसकी खेर जाने अवस्था आएपछि विहार स्टेट पावर होर्डिङ कम्पनी लीसँग पारस्परिक मौसमी विद्युत् आदान-प्रदानको प्रस्ताव गरेको हो । नेपाल र भारतबीच सन् १९७१ देखि विद्युत् आदान-प्रदान हुँदै आएको छ ।

बर्खाका ६ महिना नेपालबाट विद्युत् विहार पठाउने र हिउँदका ६ महिना उताबाट ल्याउने गरी पारस्परिक विद्युत् आदान-प्रदानको प्रस्ताव गरिएको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले बताए ।

'बर्खाका महिनामा २४ सै घण्टा २ सय मेगावाट एवं राति ११ बजेबाट बिहान ६ बजेसम्म थप विद्युत् दिन सकिने र हिउँदमा उताबाट ल्याउने प्रस्ताव गरिएको छ, बर्खामा यताबाट पठाएको र हिउँदमा उताबाट ल्याएको परिमाणबिच फरक परेमा उपयुक्त विधिमार्फत विद्युत्को मूल्य तय गरिने छ' घिसिङले भने ।

'यस्तो व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएमा बर्खामा हाम्रोमा बढी भएको विद्युत् भारत पठाउन सकिन्छ भने अझै केही वर्ष हामीलाई हिउँदमा अपुग भारतबाट ल्याउन सकिन्छ, यदि पारस्परिक विद्युत् आदान प्रदानको यो मोडेल कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएमा दुई मुलुकबीच विद्युत् कारोबारको कोशेढुंगा हुनेछ, यसमा भारतीय पक्षको जवाफ सकारात्मक पाएका छौं, केही दिनभित्रमा यस बारेमा ठोस निर्णय आउने विश्वास छ ।'

घिसिङका अनुसार यस वर्षको बाँकी ३ महिनामा नेपालमा खपत गरेर बढी हुने करिब ७० करोड युनिट र अर्को वर्ष ३ अर्ब ७९ करोड युनिट ऊर्जा विहारलाई दिन सकिने छ । हिउँद याममा त्यति नै बराबरको विद्युत् आयात गर्न सकिन्छ । यसले गर्दा बर्खामा खेर जाने विद्युत्को उच्चतम प्रयोग हुने छ ।

अहिले विहारसँग जोडिएका ३३ र १३२ केभीका प्रसारण लाइन पूर्वाधारबाट ३७१ मेगावाटसम्म विद्युत् आदान प्रदान गर्न सकिन्छ । प्राधिकरणले कटैया, रक्सौल, ढल्केबर-मुजफ्फरपुर, रामनगर विन्दुबाट २४सै घण्टा विद्युत् नर्थ विहार पावर डिष्ट्रिब्यूसन कम्पनी लिलाई उपलब्ध गराउन सकिने जानकारी गराएको छ । साथै, राति ११ बजेबाट बिहान ६ बजेसम्म थप विद्युत् उपलब्ध गराउन सकिने छ । यसबाट सञ्चालनमा रहेका दुई मुलुकबिच जोड्ने प्रसारण पूर्वाधारको समेत उपभोग हुने छ ।

बर्खामा उत्पादित विद्युत् आन्तरिक रूपमा खपत गर्न नसकी खेर जाने अवस्था आई प्राधिकरणको वित्तीय अवस्थामा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने देखिएपछि ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिचाइमन्त्री पम्फा भुसालले विद्युत् बिक्रीका विषयमा छलफल गर्न प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक घिसिङको नेतृत्वमा टोलीलाई भारत पठाएको थियो । बुधवार, बिहीबार र शुक्रवार भारतका ऊर्जा सम्बन्ध विभिन्न निकायमा छलफल गरेको टोलीमा विद्युत् व्यापार विभागका निर्देशक प्रबल अधिकारी र ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयका सिनियर डिभिजनले इन्जिनियर राजु महर्जन थिए । टोलीले बिहीबार विहार स्टेट पावर होल्डिङका अध्यक्ष तथा प्रबन्ध-निर्देशक सञ्जीव हान्सलाई भारतको पटनामा भेटी विद्युत् आदान-प्रदानका विषयमा छलफल एवम् प्रस्ताव पेश गरेको थियो । साथै, विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौता (पिपिए) गरिएका आयोजनाको सङ्ख्या तथा अवस्था, जडित क्षमता, विद्युत् माग तथा आपूर्तिको अवस्था,दुई मुलुकबिचको विद्युत् व्यापारका सम्भावना, भारतसँग जोडिएका प्रसारण पूर्वाधारको अवस्थालगायतका विषयमा भारतीय अधिकारीहरूसँग विस्तृत छलफल गरेको थियो ।

प्राधिकरणले अहिलेसम्म ३ सय ४६ आयोजनाहरूसँग ६ हजार १ सय ७६ मेगावाटको पिपिए गरेको छ । यसमध्ये १ सय ११ आयोजनाहरू निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा छन् । आयोजनाहरूको जडित क्षमता १ हजार ३ सय मेगावाट छ । ३ हजार ३४ मेगावाट जडित क्षमता भएका १ सय ३६ आयोजनाहरू वित्तीय व्यवस्थापन गरी निर्माणाधीन छन् । १ हजार ८ सय ४१ मेगावाट जडित क्षमताका ९९ आयोजनाहरू वित्तीय व्यवस्थापन गर्ने प्रक्रियामा रहेका छन् ।

भारतको केन्द्रीय विद्युत् प्रणाली अन्तर्गत दैनिक विद्युत् बजार (डे अहेड मार्केट) मा नेपालको विद्युत् बिक्री गर्न सहमतिको लागि केन्द्रीय ऊर्जा मन्त्रालयका पदाधिकारीहरू, केन्द्रीय विद्युत् प्राधिकरणका पदाधिकारीहरू एवम् नेपालसँगको विद्युत् व्यापारका लागि तोकिएको सम्पर्क निकाय, एनटिपिसी विद्युत् व्यापार निगम र पावर टेडिङ कर्पोरेसन (पिटिसी)का पदाधिकारीहरूसँग विस्तृत छलफल गरिएको थियो । घिसिङले भने, 'यसको नतिजा केही दिनमा आउन सक्छ ।'

प्रदेश २ प्रदेशसभाको बैठक अझै अनिश्चित

जनकपुरधाम । केन्द्रमा भएको राजनीतिक दलहरूको आन्तरिक किचलो र विवादले प्रदेश २ को प्रदेशसभा बैठक दुई महिनादेखि बस्न सकेको छैन । बैठक कहिले बस्ने अझै अनिश्चितजस्तै बनेको छ । प्रदेशमा सत्तारुढ दल जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) र प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा एमाले विभाजनका कारण प्रदेशसभाको बैठक २ महिनायता बस्न सकेको छैन । असारमा सरकारले प्रदेशसभाबाट बजेट पारित गरेपछि छैटौं अधिवेशन अन्त्य गरिएको थियो तर सातौं अधिवेशनको अहिलेसम्म कुनै सुरसार छैन । लामो समयसम्म प्रदेशसभा बैठक नबस्दा संसदमाथि नै प्रश्न उठेको सत्तारूढ दलकै सांसदहरू बताउँछन् ।

प्रदेश सरकारका प्रवक्तासमेत रहेका आन्तरिक मामिला तथा सञ्चारमन्त्री भरतप्रसाद साहले बैठक चाँडै बोलाउन सरकारले छलफल अघि बढाएको बताए/ । उनले दसैंअघि नै संसदको सातौं अधिवेशन आह्वान गर्ने तयारी भएको दाबी गरे । त्यसैगरी प्रदेशसभाका विभिन्न विषयगत संसदीय समितिसमेत अहिले सभापतिविहीन छन् । सार्वजनिक लेखा समिति सुरुदेखि नै सभापतिविहीन छ भने पछिल्लो समय कृषि र प्राकृतिक स्रोत समिति पनि सभापतिविहीन छ ।

अहिले प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने दलको संख्या ७ पुगेको छ । यसअघि ५ दल थिए । राजनीतिक दलसम्बन्धी अध्यादेशअनुसार एमाले विभाजन भएर नेकपा (एकीकृत समाजवादी) र जसपा विभाजित भएर लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) गरी दुई नयाँ दल अस्तित्वमा आएका छन् । जसपा विभाजित भएसँगै महन्थ ठाकुर नेतृत्वमाको लोसपामा १६ जना प्रदेशसभा सदस्यले सनाखत गरेका छन् । त्यस्तै एमाले विभाजित भएर बनेको एकीकृत समाजवादीमा १३ जना प्रदेश प्रदेशसभा सदस्यले सनाखत गरेका छन् ।

अहिले प्रदेशसभामा जसपाका ३९, नेपाली कांग्रेसका १९, लोसपाका १६, एकीकृत समाजवादीका १३, नेकपा माओवादी केन्द्रका ८, एमालेका ८ र नेपाल संघीय समाजवादी पार्टीका एक सांसद छन् ।

नवगठित एकीकृत समाजवादी प्रदेश सरकारमा सहभागी हुने भएको छ । संघीय सरकारमा बनेको समीकरणजस्तै प्रदेश २ मा पनि बनाइने दलहरूबीच सहमति भएको छ ।/ अहिले जसपाको नेतृत्वमा कांग्रेस र माओवादी केन्द्र सरकारमा सहभागी भइसकेका छन् । एकीकृत समाजवादीलाई सरकारमा ल्याउन मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले मन्त्रालयको संख्या पनि बढाउने तयारी गरिरहेका छन् । करिब दुई महिनाअघि कांग्रेस र माओवादीलाई सरकारमा सहभागी गराउन पनि मन्त्रालयको संख्या थपिएको थियो ।

एकीकृत समाजवादीका सांसद शत्रुधन महतोले संसदीय दलको विधान बनाएपछि सरकारमा जाने विषयमा छलफल हुने बताए । एकीकृत समाजवादीलाई २ मन्त्रालय दिएर सरकारमा ल्याउने तयारी भइरहेको छ । हाल विभिन्न ६ वटा मन्त्रालयलाई टुक्राएर मन्त्रालयको संख्या १० पुऱ्याइएको छ ।

कोभिडबाट प्रभावित विपन्न १५ सय परिवारलाई खाद्यान्न वितरण

मणि प्रसाद गैह्रे, कपिलवस्तु । कोरोना भाइरसबाट विभिन्न क्षेत्रमा असर गरेका कपिलवस्तुका २ पालिकाका १५ सय अतिविपन्न परिवारलाई राहत स्वरुप खाद्यान्न सहयोग गरिएको छ । कोभिड रेस्पोन्स कार्यक्रमअन्तर्गत इस्लामिक रिलिफ जर्मनी स्वीडेन र इस्लामिक रिलिफ नेपालको सहयोगमा बतास फाउन्डेशन र लिडो नेपालले संयुक्तरुपमा बिपन्न परिवारलाई सो राहत प्रदान गरेको हो ।

कोभिडले खान-लाउनसमेत समस्या भएका परिवारलाई राहत दिइएको हो । वाणगंगा नगरपालिकाका ९ सय र शुद्धोधन गाउँपालिकाका ६ सय परिवारलाई सो सामग्री वितरण गरिएको लिडो नेपालकी कार्यकारी निर्देशक सुनिता बेल्बासेले बताइन् ।

पालिकाको समन्वयमा विभिन्न मापदण्ड अपनाई विपन्न परिवारको छनौट गरी राहत वितरण गरिएको उनले बताइन् । प्रतिपरिवार ५० केजी चामल, ६ केजी दाल, ३ केजी नुन, ४ केजी चिनी र ३ लिटर तेलका दरले राहत प्रदान गरिएको हो । प्रतिपरिवारलाई ४ हजार ७८० मुल्यको राहत दिईको संस्थाले जनाएको छ । राहत पाए पछि बिपन्न परिवार निकै खुशी भएका थिए ।

उता सोही संस्थाको सहयोमगा ३ पालिकामा ६० लाख बढी मुल्यका कोभिडकालागि उपयोगी हुने स्वास्थ्य सामाग्री समेत हस्तान्तरण गरिएको छ । बाणगंगा नगरपालिकाकालाई २४ लाख, कपिलवस्तु अस्पताललाई २४ लाख र सशद्धोदन गाउपालिकालाई १२ लाखको स्वास्थ्य सामाग्री प्रदान गरिएको बेल्बासले बताइन् ।

यस्तै सोही संस्थाले बाणगंगा नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्था र बिद्यालयमा गरी १८ वटा हेन्डवास स्टेशन, शुद्धोदन गाउपालिकालाई १८ हेन्डवास स्टेशन तथा कपिलवस्तु नगरपालिकालाई २ हेन्डवास स्टेशन प्रदान गरिएको थियो ।

बाणगंगा नगरपालिका मेयर मंगल प्रसाद थारुले लिडो र बतास फाउन्डेशनले आफनो पालिकामा कोभिड प्रभातिव नौ सय परिवारलाई खाद्यान्न सहयोग गरेर अति राम्रो काम गरेको बताए ।

'हामीले गर्न नसकेको काम संसथाले गऱ्यो बिपन्न परिवार लाभान्वित भए उनले भने । कोभिडकालागि २४ लाख बढी मुल्यका सामाग्री बाडेर संस्थाले रचनात्मक काम गरेको बताए ।

उता शुद्धोदन गाउपालिकाकी उप मेयर सुधादेबी पाण्डेयले लिडो र बतास फाउन्डेशनले गरीब र बिपन्न परिवारलाई राहत दिएर अति उत्तम काम गरेको बताइन् । आगामी दिनमा यस्ता कामको निरन्तरत दिनको लागि समेत उले आबहान गरिन् ।

- जीवनाशक विषादीहरू निःसन्देह जीवघाती हुन् । होसियारीसँग प्रयोग नगरिएमा मृत्युसम्म हुन सक्छ ।
- रासायियक विषादी अन्तिम विकल्पको रूपमा लिनुपर्छ ।
- विषादी प्रयोग गर्ने सम्पूर्ण व्यक्तिलाई विषादीबारे विस्तृत जानकारी हुनुपर्छ ।
- व्यक्तिगत सुरक्षाका लागि आवश्यक पोसाक लगाएर मात्र विषादी छर्नुपर्छ ।
- लेवलमा भएका जानकारीहरू तथा निर्देशनहरूअनुसार कार्य गर्दा विषादीबाट हुने असरबाट बच्न सकिन्छ ।
- विषादी छर्ने औजार चुहिने हुनुहुँदैन ।
- विषादी मिसाउँदा वा छर्दा सकभर छालामा सम्पर्क हुन नदिन वा श्वास प्रक्रियाबाट शरीरभित्र जान नदिन प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- विषादी मिसाउँदा वा छर्ने बेलामा खान, पिउन वा धुम्रपान गर्न निषेध गर्नुपर्छ ।
- छिमेकीलाई विषादी छरेको जानकारी दिनुपर्छ ।
- केटाकेटीहरूलाई विषादी चलाउन राखेको समयमा नजिक आउन दिनुहुँदैन ।
- विषादी अन्तिम प्रयोग र वाली भित्र्याउने समयावधि जानकारी राख्नुपर्छ ।
- लक्षित गरेका किराहरू तथा प्रयोग हुने बालीहरूबारे जानकारी राख्नुपर्छ ।
- विषादीको म्याद सकिने मिति तथा प्रयोग गर्ने मात्रासम्बन्धी जानकारी हुनुपर्छ ।
- धेरै हावा चलेको वा हुरी लागेको बेलामा विषादी छर्नुहुँदैन ।
- विषादी छरिसकेपछि बाँकी भएको विषादी भण्डारणमा वा सुरक्षित ठाउँमा पुऱ्याउनुपर्छ ।
- खाली विषादीको भाँडा ठीक ठाउँमा नष्ट गर्नुपर्छ ।
- विषादी छरिएको 'रेकर्ड' राख्नुपर्छ । जस्तै विषादीको नाम, मात्रा, छरेको मिति, बालीको अवस्था, छरेको बेलामा मौसम र अन्य विस्तृत जानकारी राख्नुपर्छ ।

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश नं. २, धनुषा, नेपाल
इमेल : malcprovince2@gmail.com

संक्षिप्त समाचार

पाटेबाघको आक्रमणबाट एकजनाको मृत्यु

नेपालगञ्ज । बाँकेमा बाघको आक्रमणबाट एकजनाको मृत्यु गएको छ । राप्तीसोनारी गाउँपालिका-१ गाभरमा भेरी राप्ती स्टाफ होटलमा काम गर्ने करिब ४५ वर्षका व्यक्तिलाई पाटेबाघले खाएको अवस्थामा शव भेटिएको बाँके प्रहरीले जनाएको छ । इलाका प्रहरी कार्यालय कोहपुरका प्रहरी नायव उपरीक्षक (डिएसपी) रवीन्द्र खनालले बाघको आक्रमणमा परेका ती व्यक्ति आइतबार बेलुकीदेखि हराइरहेका थिए । तर, खोजी गर्नेक्रममा उनको सोमबार बिहान आधा शरीर खाएको अवस्था शव भेटिएको डिएसपी खनालले जानकारी दिए । केही समयदेखि सो होटलमा मजदुरी गर्दै आएका मृतकको ठेगाना भने खुल्न सकेको छैन । मधेशी समुदायका ती व्यक्तिलाई स्थानीयले 'भैया' भनेर बोलाउने गरेका थिए ।

ब्राउनसुगरसहित दुई जना पक्राउ

बाँके । नेपालगंज उपमहानगरपालिका-१५ स्थित सडकबाट करिब ६ ग्राम अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर सहित २ जनालाई सोमबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा दाङ गढुवा गाउँपालिका-६ बस्ने २५ वर्षीय करन मल्ल र दाङ लमही नगरपालिका-५ बस्ने २५ वर्षीय तिमथी रानामगर रहेका छन् । जमुनाह चेक प्वाइन्टमा ईलाका प्रहरी कार्यालय जमुनाहबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई जाँच गर्नेक्रममा उनीहरूको साथबाट उक्त लागूऔषध फेला पारी पक्राउ गरेको हो ।

विराटनगरबाट दुई पक्राउ

मोरङ । विराटनगर महानगरपालिका-१६ दरैयाबाट ८ सय मिलिग्राम ब्राउनसुगर सहित २ जनालाई सोमबार बिहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरुमा सोही महानगरपालिका-१६ बस्ने १९ वर्षीय मनु दास र भारत अररिया जोगबनी-१० टिकुलिया बस्ने २८ वर्षीय प्रमोद यादव रहेका छन् । ईलाका प्रहरी कार्यालय रानीबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरुलाई उक्त लागूऔषध सहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो ।

पाँच किलो गाँजासहित युवक पक्राउ

मोरङ । विराटनगर महानगरपालिका-४ कन्चनवारीबाट करिब ५ किलो अवैध लागूऔषध गाँजासहित एक युवक पक्राउ परेका छन् । धनकुटा सहिद भूमि गाउँपालिका-७ बस्ने २४ वर्षीय सागर राईलाई बिहीबार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । सोही ठाउँस्थित सडकमा सीआरभी पोष्ट भट्टा चौकबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त गाँजा सहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो ।

किर्ते मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ

पर्सा । सरकारी छाप दस्तखत किर्ते मुद्दाका फरार प्रतिवादी पर्सागढी नगरपालिका-५ बस्ने ४८ वर्षीय मदन मिश्रलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पर्सा जिल्ला अदालतको २०७५ भदौ १५ गतेको फैसलाले उक्त मुद्दामा १ वर्ष कैद र १ करोड २५ लाख रूपैयाँ जरिवाना भई फरार रहेका मिश्रलाई बिहीबार साँझ ईलाका प्रहरी कार्यालय पटेर्वासुगौलीबाट खटिएको प्रहरीले पर्सागढी नगरपालिका-२ बागवानाबाट फेला पारी पक्राउ गरेको हो । पक्राउ परेका मिश्रलाई पर्सा जिल्ला अदालतमा बुझाइने जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले जनाएको छ ।

चट्याङ लागेर रूपन्देहीमा १ जनाको मृत्यु

रुपन्देही । मर्चवारी गाउँपालिका-३ कमरहवास्थित खेतमा घाँस काट्न गएको अवस्थामा चट्याङ लागेर एक किशोरको मृत्यु भएको छ । सोही ठाउँ बस्ने १५ वर्षीय श्याम सुन्दर यादवको बिहीबार साँझ घटनास्थलमै मृत्यु भएको छ । चट्याङ लागेर घाइते भएका सोही ठाउँ बस्ने १२ वर्षीय संतोष यादवलाई उपचारको लागि भैरहवातर्फ पठाइएको छ ।

स्रोत नखुलेको रकमसहित अन्सारी पक्राउ

पर्सा । वीरगंज महानगरपालिका-२ बस्ने ४३ वर्षीय महमद आसिफ अंसारीलाई स्रोत नखुलेको रकमसहित प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । उनलाई नगद ५ लाख रुपैयाँसहित सोही महानगरपालिका-१७ शंकराचार्य गेटबाट आइतबार बिहान प्रहरीले पक्राउ गरेको हो । भारतबाट वीरगंजतर्फ आउँदै गरेको ना.२५ प ८७६२ नम्बरको मोटरसाइकललाई प्रहरी चौकी ईनर्वा पर्साबाट खटिएको प्रहरीले जाँच गर्ने क्रममा अंसारीले हेल्मेटभित्र ल्याएको उक्त रकम सहित फेला पारी मोटरसाइकलमा सवार उनलाई पक्राउ गरेको हो । उनी उपर बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ विरूद्धको कसूरमा अनुसन्धान अगाडि बढाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले जनाएको छ ।

खोलामा डुबेर बालिकाको मृत्यु

रौतहट । यमुनामाई गाउँपालिका-४ सरुअठा बस्ने बिन्दा साहकी छोरी १२ वर्षीया विनिता साहको सोही ठाउँस्थित झाँझ खोलामा डुबेर मृत्यु भएको छ । आइतबार दिउँसो साथीहरुसँग उक्त खोलामा नुहाउने क्रममा विनिता शाह डुबेर बेपत्ता भएको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ प्रहरी चौकि बडहर्वाबाट खटिएको प्रहरीले स्थानीय बासिन्दाको सहयोगमा खोजी गर्ने क्रममा घटनास्थलदेखि करिब १ सय मिटर टाढा उनको शव फेला पारेको हो ।

औषधिसहित पक्राउ

पर्सा । वीरगंज महानगरपालिका-१६ नगवामा ईजाजत प्राप्त चिकित्सकको स्वीकृति बिना ना.३ ख १३३५ नम्बरको ट्रकबाट ल्याउँदै गरेको करिब १३ लाख ४८ हजार ७ सय ७६ रुपैयाँ मूल्य बराबरको पोलिबायो २ सय ५० एमएल लेखिएको सिरप औषधि ७ सय ८६ कार्टुन सहित सोही महानगरपालिका-२ बस्ने ३० वर्षीय सरोज मियाँलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । उक्त ट्रकमा शंकास्पद किसिमका औषधिहरू रहेको भन्ने सूचना प्राप्त हुनासाथ जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साबाट खटिएको प्रहरीले उक्त ट्रकलाई जाँच गर्ने क्रममा आयात गर्न आवश्यक पर्ने ईजाजत प्राप्त चिकित्सकको स्वीकृति पत्र लिएको नपाइएपश्चात उक्त ट्रक, औषधि र चालक मियाँलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

प्रहरी हुँ भनि धम्काउने १ जना पक्राउ

बाँके । प्रहरी हुँ भनि सर्वसाधरणलाई धम्काएको अभियोगमा कालिकोट खाडाचक्र नगरपालिका-६ बस्ने १९ वर्षीय लक्ष्मण शाहीलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । नेपालगंज उपमहानगरपालिका-२ बागेश्वरी मन्दिर परिसर नजिकको पार्कमा आफूलाई प्रहरी हुँ भनि सर्वसाधरण नागरिकलाई धम्काई जाँच तथा सोधपुछ गर्ने शाहीलाई वडा प्रहरी कार्यालय नेपालगंजबाट खटिएको प्रहरीले पक्राउ गरेको हो । उनी उपर थप आवश्यक अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँकेले जनाएको छ ।

अवैध रूपमा लुकाई राखेको काठ बरामद

कपिलवस्तु । विजयनगर गाउँपालिका-७ गेढुवाजोतस्थित पोखरीमा अवैध रुपमा लुकाई राखेको करिब ५ लाख २५ हजार रुपैयाँ मूल्य बराबरको १५० क्युफिटको २४ थान शिशौ जातको गोलिया काठ प्रहरीले बरामद गरेको छ । उक्त पोखरीमा काठ लुकाई राखेको छ भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ ईलाका प्रहरी कार्यालय गणेशपुर र प्रहरी चौकी ठाकुरापुरबाट खटिएको प्रहरीले उक्त काठ फेला पारी बरामद गरेको हो । बरामद काठ सव डिभिजन वन कार्यालय ठाकुरापुर कपिलवस्तुमा बुझाईएको छ ।

फ्याक्ट्रीमा आगलागीबाट धनमाल जलेर नष्ट

कैलाली । धनगढी उपमहानगरपालिका-१३ स्थित लक्ष्मी रोटो प्याकेजिङ फ्याक्ट्रीमा विद्युत सर्ट भई आगलागी हुँदा फ्याक्ट्रीको मेसिनको ईन्जिन पूर्णरुपमा जलेर नष्ट भएको छ । सोमबार दिउँसो भएको आगलागीबाट क्षति विवरण हाल खुल्न नसकेको प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरी, स्थानीयबासी र दमकलको सहयोगमा आगलागी नियन्त्रणमा लिनुका साथै यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

विराटनगरमा ९ केजी गाँजा बरामद

विराटनगर । मोरङ्ग जिल्लाको विराटनगर महानगरपालिका १८ स्थित सीमा ईलाकाबाट सशस्त्र प्रहरीले करीव ९ के.जी. गाँजा बरामद गरेको छ । जतुवाबाट झट्याहीतर्फ आउँदै गरेको को ३३ प ६६८० नम्बरको मोटरसाईकलमा सवार व्यक्तिले सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट जहदा भुटाहाबाट खटिएको सशस्त्र प्रहरीलाई देख्नासाथै उनले बोकेको झोला सोही ठाउँमा छाडी फरार भएपछी सो झोलाभित्र जाँच गर्दा उक्त गाँजा फेला परेको हो । त्यसवेला उक्त मोटरसाईकल समेत बरामद गरिएको छ । बरामद गाँजा तथा मोटरसाईकल नेपाल प्रहरीलाई बुझाईएको छ ।

नेपाल-भारतबीच विद्युत व्यापारका लागि लगानी सम्झौता

काठमाडौं । नेपाल र भारतबीच विद्युत व्यापारका लागि बुटवल-गोरखपुर ४०० केभी दोस्रो अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन निर्माणका लागि लगानी सम्झौता भएको छ । नेपाल विद्युत प्राधिकरण र भारत सरकारको स्वामित्वमा रहेको पावर ग्रिड कर्पोरसेन अफ इन्डिया लि.बीच संयुक्त लगानी तथा लगानीकर्ता सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको हो ।

भारतको राजधानी नयाँ दिल्लीमा बुधबार भएको कार्यक्रममा प्राधिकरणका तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ र पावर ग्रिडकातर्फका कर्यकारी निर्देशक वाइ के दीक्षितले सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को १९ साउनको बैठकले बुटवल-गोरखपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनको भारततर्फको खण्ड निर्माणका लागि स्थापना गरिने कम्पनीमा ५० प्रतिशत सेयर लगानी गर्न प्राधिकरणलाई स्वीकृति दिएको थियो ।

सम्झौतामा हस्ताक्षर पछि प्रसारण लाइनअन्तर्गत भारतर्फको खण्ड निर्माणका लागि प्राधिकरण र पावर ग्रिडको ५०/५० प्रतिशत संस्थापक सेयर रहने गरी संयुक्त कम्पनी स्थापना गर्न बाटो खुलेको कार्यकारी निर्देशक घिसिङले बताए ।

'दुई मुलुकबीचका सचिव र सहसचिव स्तरीय संयन्त्रका बैठकले भारतर्फको खण्ड प्राधिकरण र पावर ग्रिडको संयुक्त लगानी रहने गरी कम्पनी स्थापना गर्ने र त्यसैमार्फत निर्माण गर्ने सहमति भएता पनि मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृति नपाउँदा संयुक्त लगानी तथा सेयरहोल्डर सम्झौता हुन सकेको थिएन', घिसिङले भने 'मन्त्रिपरिषदका् स्वीकृतिमा सम्झौतामा हस्ताक्षर भएसँगै प्रवन्ध पत्र, नियमावली तयार गरी कम्पनी स्थापना गर्न र प्रसारण सेवा सम्झौताका लागि अगाडि बढ्न बाटो खुलेको छ ।'

उनले प्रसारण लाइन तीन देखि साढे तीन वर्षभित्रमा निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ काम अगाडि बढेको बताए । बुटवल-गोरखपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनको लम्बाई १ सय २० किलोमिटर छ । त्यसमध्ये नेपालतर्फ २० किलोमिटर पर्छ भने भारतर्फ एक सय किलोमिटर पर्छ । नेपाल खण्डको प्रसारण लाइन नेपाल आफैंले र भारतर्फको प्राधिकरण र पावर ग्रिडको ५०/५० प्रतिशत सेयर स्वामित्वमा स्थापना हुने कम्पनीले निर्माण गर्ने छन् ।

प्रसारण लाइनले करिब २ हजार मेगावाट विद्युत प्रवाह गर्न सक्ने प्राधिकरण विद्युत व्यापार विभागका निर्देशक प्रबल अधिकारीले बताए ।

'अहिले सञ्चालनमा रहेको ढल्केबर-मुजफ्फरपुर पहिलो अन्तरदेशीय ४०० केभी प्रसारण लाइनले भन्दा बुटवल-गोरखपुर प्रसारण लाइनले झण्डै डबल क्षमतामा विद्युत प्रवाह गर्न सक्छ, यो प्रसारण लाइन दुई मुलुकबीचको विद्युत व्यापारका लागि लाइफ लाइन हुने छ', अधिकारीले भने ।

नेपाल-भारत ऊर्जा सचिव तथा सहसचिवहरुको संयन्त्रको २७-२८ असोज २०७६मा भएको सातौं बैठकले प्रसारण लाइन निर्माणको लगानी स्वरुपलाई टुंगो लगाएको थियो । करिब ६ अर्ब लागत अनुमान गरिएको आयोजनामा संयुक्त कम्पनीले २० प्रतिशत स्वपूँजीका रूपमा लगानी गर्ने र बाँकी रकम ऋण लिने सहमति छ/ ।

यस्तै प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक घिसिङ नेतृत्वको टोलीले नेपालमा खपत गरेर जगेडामा रहेको विद्युत बिक्रीका सम्भावनाका बारे भारतीय अधिकारीहरुसँग छलफल पनि गरेको छ । ४५६ मेगावाटको माथिल्लो तामाकोसी र अन्य निजी क्षेत्रले निर्माण गरेका जलविद्युत आयोजनाहरुबाट उत्पादित विद्युत बर्खाको समयमा मुलुकभित्र खपत गर्न नसकी खेर जाने अवस्था आएपछि घिसिङ नेतृत्वको टोली व्यापारको बन्दोबस्ती गर्न भारततर्फ गएको थियो । टोलीले भारतको विद्युत मन्त्रालय, केन्द्रीय विद्युत प्राधिकरण, विहार स्टेट पावर होल्डिङ कम्पनी लि. र नेपालसँग विद्युत व्यापार गरिरहेका भारतीय कम्पनीहरुसँग छलफल गरेको थियो । नेपालमा जगेडा भएको विद्युत भारतमा र बंगलादेशमा बिक्रीका लागि भारतीय अधिकारीहरुसँगको छलफल सकारात्मक रहेको घिसिङले बताए ।

अघि बढेन काठमाडौं-रक्सौल रेलमार्ग

काठमाडौं । काठमाडौं रक्सौल रेलमार्गको प्रारम्भिक अध्ययन भएको तीन वर्ष बिते पनि निर्माणका लागि प्रक्रिया अघि बढ्न सकेको छैन ।

सङ्घीय राजधानीलाई भारतको विहार राज्यको रक्सौलसँग जोड्ने गरी रेलमार्ग निर्माण गर्ने योजना बनाएर अध्ययन भए पनि दुई देशबीच सम्झौता हुन बाँकी हुँदा थप अध्ययन भएर निर्माणमा जान नसकेको हो । सरकार र भारत सरकारबीच सम्झौतापत्र (एमओयु) मा हस्ताक्षर गरेपछि मात्रै प्रक्रिया अघि बढ्ने रेल विभागका महानिर्देशक दिपक भट्टराइले बताए । सो सम्बनधी पत्र तयार पनि भइसकेको छ । भारतीय पक्षले सन् २०१८ मा प्रारम्भिक (प्रिलिमनरी इञ्जिनीयरिङ एण्ड ट्राफिक सर्बे) अध्ययन सकाएको महानिर्देशक भट्टराइले बताए । पहिलो चरणको काम भए पनि अझै महत्वपूर्ण काम बाँकी रहेको उनले बताए । अब हुने विस्तृत अध्ययनमा 'फाइनल लोकेसन सर्वेक्षण' हुनेछ र त्यसका लागि पहिले दुई देशका बीचमा समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर हुनुपर्छ ।

झण्डै दुई महिनादेखि भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयमा नेतृत्व नभएकाले पनि तत्काल केही गर्न सकिने अवस्था नभएको विभागले जनाएको छ । सो रेलमार्गको लम्बाई झण्डै १३५ किमी हुने प्रारम्भिक अध्ययनका क्रममा देखिएको छ । रेलमार्ग निर्माणमा कति लगानी लाग्ने भनी यकीन नभएको महानिर्देशक भट्टराइले बताए । विस्तृत अध्ययन हुँदा नै पहिले त्यसमा लाग्ने लगानी यकीन हुने र त्यसकै आधारमा कहाँबाट व्यवस्थापन गर्ने भन्ने छलफल हुने उनले बताए ।

लगानीका विषयमा कसले कति र कसरी गर्ने भन्ने स्पष्ट भइसकेको छैन । लगानी यकीन आएपछि त्यसकै आधारमा भारत सरकारलाई भन्ने कि अरु दातृ निकायलाई भन्ने भन्ने कुरा अघि बढ्नेछ ।

रेलमार्ग निर्माण गर्दा ब्रोड गेजमा गर्ने उल्लेख छ । भारत सरकारले निर्माण गरिरहेका दुई देश जोड्ने अरु रेलमार्ग पनि ब्रोड गेजमा नै निर्माण भएको थियो । दुई देश जोड्ने सो रेलमार्ग निर्माण भएर रेल सञ्चालनमा आएपछि भारतबाट आयात हुने सामान सीमासम्म ल्याउन र त्यहाँबाट सङ्घीय राजधानीसम्म लाग्ने लागत कम हुने अपेक्षा गरिएको छ । भारतबाट आयात हुने सामानको ठूलो हिस्सा वीरगञ्जबाट आउने र त्यो सामानमध्ये काठमाडौं आइपुग्ने धेरै भएकाले पनि लागत कम हुनेछ । आयातका लागि कम लागत हुँदा त्यसले सामानको समेत मूल्य पनि घट्न जाने अपेक्षा गरिएको छ ।

सरकारले आफ्नै लगानीमा पूर्व-पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग अघि बढाइरहेको छ भने छिमेकी देशसँग जोडिने गरी रेलमार्गको कतै अध्ययन र कतै निर्माण अघि बढाइएको छ । सन् २०१२ मा भारत सरकारसँग दुई देशको सीमा जिल्ला जोड्ने गरी पाँच ठाउँमा रेलमार्ग निर्माण गर्ने सहमति भएको थियो । भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा पाँच स्थानमा रेल निर्माण गर्ने भनिए पनि एउटा यो र अर्को बथनाहादेखि विराटनगरको रेलमार्गमा मात्रै निर्माण भइरहेको छ ।

बथनाहादेखि विराटनगरमा १८ किमीमध्ये १० किमी निर्माण भइसकेको छ । अरु तीन स्थानमा भने सुरु नै हुन सकेको छैन । नेपालमा राणाकालमै विसं १९८४ तिर भारतको रक्सौलदेखि नेपालको अमलेखगञ्ज तथा विसं १९९४ तिर जयनगरदेखि जनकपुरसम्म रेलसेवा थियो । त्यो बन्द भएको लामो समयपछि त्योभन्दा नयाँ प्रविधिको रेलमार्ग निर्माण गरिएको छ ।

जयनगर-कुर्था रेल सञ्चालनकै लागि सरकारले गत वर्ष असोज २ मा दुई सेट रेल खरिद गरेको थियो । रेल सञ्चालनका लागि जनशक्ति, कार्यालयलगायत तयारी भएको थियो । सो खण्डमा पनि सेवा शुरु भइसकेको छैन । कुर्थाबाट जयनगरसम्मको रेलमार्गको निर्माण झण्डै दुई वर्ष पहिले नै सकिएको थियो ।

मुआब्जाको रकमबाट मस्जिद पुन:निर्माण

रुपन्देही । रुपन्देही गौतमबुद्ध विमानस्थलको अधिग्रहण क्षेत्रमा परेको मस्जिद मुस्लिम अगुवाहरुको नेतृत्वमा पुनःनिर्माण गरिएको छ । २०६२ सालमा निर्माण भएको मस्जिद हाल निर्माणाधीन विमानस्थलको अधिग्रहणमा परेपछि मदरसासहितको मस्जिद नयाँ स्थानमा बनाइएको हो । रुपन्देहीको सिद्धार्थनगर ११ शंकरपुरमा २ कट्ठा ६ धुर क्षेत्रफलमा करिब एक करोडको लागतमा मस्जिद निर्माण भएको मदरसा अरवियिा अहले सुन्नत नुरुल ओलुमका अध्यक्ष मोहम्मद मुस्तफाले जानकारी दिए । 'बाल विकासदेखि पाँच कक्षासम्म पढाइ हुने र एकैसाथ २ सय जनासम्मले सामूहिक प्रार्थना गर्न सक्नेगरी मस्जिदको निर्माण भएको छ', उनले भने, 'अब यहाँ नियमित दैनिक ५ पटक नमाज हुन्छ ।'

मदरसा व्यवस्थापन समितिका अनुसार विमानस्थलको मुआब्जाबापत आएको ७० लाख, सिद्धार्थनगर वडा समितिमार्फत आएको ५ लाख र स्थानीय मुस्लिम समुदायको आर्थिक सहायतामा मस्जिद तथा मदरसा निर्माण भएको हो ।

मस्जिदको निर्माणपश्चात अब शंकरपुरका साथै वरपर धर्मपुर, कचरिहवा आसपासका मुस्लिम समुदायले साम्हिक प्रार्थना गर्न पाउनेछन् । कक्षा ५ सम्म मुस्लिम दिनीयात तालिमसहितको नेपाली पाठ्यक्रममा आधारित शिक्षा मदरसाबाट प्राप्त हुने समितिले जानकारी दिएको छ । मस्जिदको मरहरा सरिफका पिरे तरिकत मौलाना शाहिद रजा जैदी र पिरे तरिकत शहजादे मुक्तरुल औलिया मशउद रजा किब्ला वराव शरिफले जुमाको नमाज पढाएर उद्घाटन गरेका थिए ।

नेपाल-भारत सीमा सिल गरिने

जनकपुरधाम । भारतको विहारमा सेप्टेम्बर २९ तारिख अर्थात असोज ११ गतेबाट हुने ग्रामपञ्चायत चुनावको सुरक्षा विषयमा जनकपुरमा नेपाल-भारत सुरक्षा अधिकारीको संयुक्त बैठक सम्पन्न भएको छ । बैठकले चुनावको अवधिमा नेपाल भारतको सीमा सिल र सो क्षेत्रको सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाउने निर्णय भएको हो । चुनाव अवधिमा ४८ घण्टासम्म भारत विहारको मधुवनी जिल्लासँग जोडिएका सीमा नाकाहरु सिल गर्ने बैठकले निर्णय गरेको हो । विहारमा ११ चरणमा हुन लागेको चुनावलाई निष्पक्ष, तटस्थ तथा धाँधलीरहित बनाउनका लागि नेपाली सुरक्षाकर्मीले पनि सहयोग गर्ने भारतीय अधिकारीले बैठकमा विश्वास व्यक्त गरे ।

बैठकमा नेपाली सुरक्षा अधिकारीहरुले सीमावर्ती भारतीय क्षेत्रबाट नेपाल तर्फ लागू औषधको सप्लाई बढेको र नेपालमा अपराध गरेर भारतीय क्षेत्रमा लुकेर बस्ने गरेको विषयमा ध्यानाकर्षण समेत गराएका छन् । बैठकमा धनुषा, महोत्तरी, सिरहा तथा सप्तरी जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरु, नेपाल प्रहरीका प्रहरी उपरीक्षकहरु, सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षकहरु, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागका प्रमुखहरु तथा भारतका तर्फबाट विहारका दरभंगाका डिभिजनल कमीस्नर डा. मनिष कुमार, मधुबन्नी जिल्लाका डीएम अमित कुमार, मधुबन्नीका प्रहरी उपरीक्षक सत्यप्रकाश, एसएसबीका प्रमुख सहितका सुरक्षा अधिकारीहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

प्रदेश २ को आर्थिक वृद्धिदर ३.५ प्रतिशत

जनकपुरधाम । प्रदेश २ सरकारले पहिलो पटक आर्थिक सर्वेक्षण २०७७/७८ प्रकाशित गरेको छ । सरकारले प्रकाशित गरेको आर्थिक सर्वेक्षणअनुसार यस प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर ३.५ प्रतिशत रहेको छ । प्रत्येक आ.व.को आठ महिनामा आर्थिक सर्वेक्षण प्रकाशित गर्ने प्रावधान रहे पनि प्रदेश सरकार गठन भएदेखि प्रथम पटक सर्वेक्षण प्रकाशित गरिएको हो । प्रदेश सरकारको आर्थिक उन्नतिका लागि गरिबी निवारण, रोजगारी सिर्जना, वित्तीय क्षेत्रको सुधारलगायत आर्थिक सुशासन र वित्तीय सुशासन कायम गरी आर्थिक वृद्धिको राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न आर्थिक सर्वेक्षण सार्वजनिक गरिएको अर्थ मन्त्रालयका सचिव काशिराज दाहालले बताए । सर्वेक्षणमा वित्त, वित्तीय क्षेत्र, गरिबी निवारण, रोजगारी, सुशासन, सामान्य प्रशासन, कृषि, वन तथा भूमि सुधार, उद्योग पर्यटन तथा भौतिक पूर्वाधारका परिसूचक समावेश गरिएको छ । कोभिड-१९ का कारण प्रदेश २ का मात्र नभई देश कै उद्योग पर्यटनलगायत क्षेत्रमा नकरात्मक असर देखिए पनि कृषि र सेवाको क्षेत्रमा सुधार भएको सर्वेक्षणमा उल्लेख छ । प्रदेश २ मा आ.व. २०७७/७८ मा कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा कृषि, सेवा र उद्योग क्षेत्रको योगदान क्रमश: ३९, ५०.२ र १० प्रतिशत रहेको अनुमान गरिएको थियो । सर्वेक्षणअनुसार राष्ट्रिय तहमा १३.३ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको प्रदेश २ ले कोरोना महामारीमा पनि राष्ट्रको कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा १३.२ प्रतिशत योगदान दिएको छ ।

इन्जिनियर्स एशोसिएशनको चुनावी छलफल

जनकपुरधाम । नेशनल इन्जिनियर्स एशोसिएशन नेपालको चुनावी छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । राजनीतिबाट विलकुलै अलग पुरा स्वतन्त्र रुपमा रहेका र इन्जिनियरहरुको हकअधिकार स्थापित गराउने उदेश्यका साथ स्थापनाभएका नेशनल इन्जिनियर्स एशोसिएशन नेपालले वास्तवमा केही गरेर देखाउने आट राखेको देख्दा आफु गौरवान्वित भएको कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि लोकसेवा आयोग प्रदेश न. २ का अध्यक्ष सुरेन्द्र यादवले बताए । प्रमुख अतिथि यादवले दलिय गुलामीबाट माथि उठेर असल नेतृत्व ल्याउन आग्रह गरे । देशलाई भौतिक रुपमा सजावलगर्न कुशल र योग्य इन्जिनियरहरुको आवश्यकता रहेको बताउदै आफूले लोकसेवामार्फत बेरोजगार रहेका इन्जिनियरहरुका लागि पनि केही सोच्दै छु भने ।

कार्यक्रममा प्रदेश न. २ का इन्चाँज तथा नेशनल इन्जिनियर्स एशोसिएशन नेपाल प्रदेश न. २ का अध्यक्षका उम्मेदवार समेत रहेका इन्जिनियर गौरी पण्डितले अहिले हाम्रा मतदाताहरुलाई विभिन्न प्रकारका प्रलोभन र धाकधम्की समेत आउने गरेको अवस्था रहेको बताउदै यस्ता वाहियात धाकधम्कीबाट नडराउन सबैसँग आग्रह गरे । उनले विभिन्न राजनीतिक दलसँग आवद्ध उम्मेदवारहरुलाई कहिले जागिरको लोभ त कहिले आफुलाई जसरी भएपनि सहयोग गर्न चेतावनी आउन थालेकोले सवै एकजुट भई अगाडी बढन सवैसंग आग्रह गरे । उनले अगाडि थप्दै भने यो संगठन विशुद्ध स्वतन्त्र संगठन हो, कुनै राजनीतिक पार्टीसँग कुनै सरोकार राखेको छैन । आफ्नो पेशाका साथीहरुसंग प्रतिवद्धता जाहिर गनुहुदै हामी एक छौ र कुनै पनिहालतमा एक भएर अगाडी बढने बताए । कार्यक्रममा एशोसिएशनका केन्द्रीय महासचिव तपेश्वर यादव, विशिष्ट अतिथि राम सोगारथ यादवलगायतका व्यक्तिहरुको उपसिथित रहेको थियो भने कार्यक्रम जिल्ला अध्यक्ष दिपक यादवको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको थियो ।

लहानबाट अस्थायी चालक अनुमतिपत्र वितरण

सिरहा । यातायात व्यवस्था कार्यालय लहानले अस्थायी सवारी चालक अनुमतिपत्र बितरण कार्य सुरु गरेको छ । सवारी ट्रायल परीक्षा उत्तीर्ण गरेपनि सेवग्राहीहरुले स्मार्ट लाइसेन्स कार्डको लागि एक वर्ष कुर्नुपर्ने झन्झट अब अन्त्य भएको कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालय परिसरमा पत्रकार सम्मेलन गरी अस्थायी सवारी चालक अनुमतिपत्र वितरण गरिएको थियो । ट्रायल परीक्षा उत्तीर्ण गरेपनि स्मार्ट लाइसेन्स कार्ड आउन एक वर्षसम्म लाग्दा त्यस अवधिसम्म यातायात कार्यालयले दिएको चिट बोकेर सवारी साधनहरु चलाउनु पर्ने बाध्यताको अब अन्त्य भएको यातायात कार्यालय लहानका निमित्त प्रमुख मिन भट्टराईले जानकारी दिए । ट्रायल परीक्षा उत्तीर्ण भएका सेवाग्राहीहरुलाई एक हप्ताभित्र क्यूआर कोर्डसहितको अस्थायी चालक अनुमतिपत्र कार्यालयले प्रदान गर्ने भट्टराईले जानकारी दिए । उनले अब कसैलेपनि चिट बोकेर सवारी साधन चलाउनुनपर्ने बताए ।

नोवेल कोरोना भाइरस सामान्य रूघाखोकीभन्दा जटिल संक्रमण हो, हालसम्म यसको उपचारका लागि औषधि पत्ता नलागेकोले यसबाट सतर्क हुनु नै उत्तम उपाय हो ।

यसबाट बच्ने उपायहरू :

- कुनै व्यक्ति, वस्तु वा सामान छुनु पहिले वा पछि साबुन पानीले राम्रोसँग हात धुनु ।
- अनावश्यक रूपमा घरबाहिर र भीडभाडमा नजाने ।
- खोक्दा र हाछ्युँ गर्दा नाक र मुख कुहिनोले छोप्ने ।
- कुनै पनि व्यक्तिसँग ३ फिटको दूरी कायम गर्ने ।
- जंगली तथा घरपालुवा पशुपक्षीसँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा बस्ने ।
- सकेसम्म पशुजन्य र अस्वस्थ्यकर मासु नखाने ।
- ज्वरो, रूघा र खोकी तथा श्वास-प्रश्वासमा समस्या आएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने ।
- कसैले गलत सूचना प्रवाह गरेको तथा अत्यावश्यकीय वस्तु, जम्माखोरी, कालोबजारी तथा लुकाई राखेको थाहा भएमा ११३७ मा सम्पर्क गरी जानकारी गराउने ।

लालकिशोर साह

नगरप्रमुख

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, धनुषा, प्रदेश २

नोवेल कोरोना भाइरस सामान्य रूघाखोकीभन्दा जटिल संक्रमण हो, हालसम्म यसको उपचारका लागि औषधि पत्ता नलागेकोले यसबाट सतर्क हुनु नै उत्तम उपाय हो ।

यसबाट बच्ने उपायहरू :

- कुनै व्यक्ति, वस्तु वा सामान छुनु पहिले वा पछि साबुन पानीले राम्रोसँग हात धुनु ।
- अनावश्यक रूपमा घरबाहिर र भीडभाडमा नजाने ।
- खोक्दा र हाछ्युँ गर्दा नाक र मुख कुहिनोले छोप्ने ।
- कुनै पनि व्यक्तिसँग ३ फिटको दूरी कायम गर्ने ।
- जंगली तथा घरपालुवा पशुपक्षीसँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा बस्ने ।
- सकेसम्म पशुजन्य र अस्वस्थ्यकर मासु नखाने ।
- ज्वरो, रूघा र खोकी तथा श्वास-प्रश्वासमा समस्या आएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने ।
- कसैले गलत सूचना प्रवाह गरेको तथा अत्यावश्यकीय वस्तु, जम्माखोरी, कालोबजारी तथा लुकाई राखेको थाहा भएमा ११३७ मा सम्पर्क गरी जानकारी गराउने ।

हरिप्रसाद मण्डल

नगरप्रमुख

मटिहानी नगरपालिका, महोत्तरी, प्रदेश २

विश्व परिवेश

कशिमरसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र उच्चायुक्तको बयानको निन्दा

विश्वव्यापी पदोन्नति र मानव अधिकार को संरक्षण को निम्ति भारत को दृष्टिकोण एक जीवन्त लोकतन्त्र को रूप मा आफ्नो अनुभव मा आधारित छ।

मानव अधिकार परिषद्को ४८ औं सत्रमा राष्ट्रसंघीय उच्चायुक्तले केन्द्र शासित प्रदेश जम्मू कश्मीरमा मानवअधिकार सम्बन्धी केही टिप्पणी गरेका थिए जस प्रति भारतले निराशा व्यक्त गरेको छ।

संयुक्त राष्ट्र संघीय उच्चायुक्तको बयानलाई "अनुचित" र "जमीनी यथार्थ" बाट वञ्चित भएको भन्दै सचिव (पश्चिम) रिनत संधुले भनिन्, "विश्वव्यापी प्रचार र मानव अधिकार को संरक्षण का लागी भारत को दृष्टिकोण एक बहुलवादी र समावेशी समाज र जीवन्त लोकतन्त्र को रूप मा हाम्रो आफ्नै अनुभव मा आधारित छ।"

सेप्टेम्बर १३ देखि अक्टोबर ८ तारिख सम्म चल्ने मानव अधिकार परिषद्को ४८ औं सत्रको सामान्य बहसमा सचिव (पश्चिम) सहभागी छिन्। सोही क्रममा उनले उच्चायुक्तको मौखिक बयानलाई

लिएर मंगलबार जवाफ दिएकी थिइन्। मानव अधिकारको प्रवर्द्धन र संरक्षणका निम्ति राज्यहरु बिच वार्ता, परामर्श र सहयोग, प्राविधिक सहयोग र क्षमता निर्माण को प्रावधान हुनु जरुरी रहेको उनले बताइन्।

सचिव (पश्चिम) ले भनिन, "राष्ट्रिय संप्रभुता र राज्यहरुको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप नहुने गरी मानव अधिकारको समर्थनमा देखिएको कुनै पनि कमी कमजोरीको पारदर्शी र निष्पक्ष ढंगले सम्बोधन हुनुपर्दछ। विश्वव्यापी प्रचार र मानव अधिकार को संरक्षण का लागी भारत को दृष्टिकोण एक बहुलवादी र समावेशी समाज र जीवन्त लोकतन्त्र को रूप मा हाम्रो आफ्नै अनुभव मा आधारित छ।"

अफगानिस्तानको वर्तमान स्थिति गम्भीर चिन्ताको विषय बनेको भन्दै उनले भनिन्, "संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदको धारा २५९३ अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय ले अफगानिस्तान प्रति आफ्नो दृष्टिकोण निर्देशित गर्नुपर्दछ।"

संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषद्को संकल्प पक्षलाई उजागर गर्दै, विदेश मन्त्रालयका वरिष्ठ अधिकारीहरूले भने, "यसले महिला, बालबालिका र अल्पसंख्यकहरु सहित मानव अधिकारको समर्थन गर्न, अफगानिस्तान छोड्न चाहनेहरुका लागी सुरक्षित बाटो प्रदान गर्न र बिना कुनै बाधा मानवीय सहायता पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्दछ। शान्ति र मर्यादामा बाँच्न चाहने अफगानिस्तानका जनताका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय अघि आउनै पर्छ।"

भारतले २०२२-२४ को अवधि को लागी मानव अधिकार परिषदको पुन: चुनावको माग गरिरहेको छ। यसै सन्दर्भमा उनले भनिन्, "हामी भारत को उम्मेदवारी को लागी संयुक्त राष्ट्र सदस्य राष्ट्रहरुको निरन्तर समर्थन को आशा गर्दछौं।"

भारतमा हालसम्म ७५ करोड ८० लाख भन्दा बढी खोप प्रदान

गत २४ घण्टामा भारतमा ६१ लाख १५ हजार ६ सय ९० खोप खुराक प्रदान गरिएको छ। यसका साथै भारतमा बुधबार सम्म ७५ करोड ८० लाख भन्दा बढी खोप खुराक प्रदान गरिएको छ।

बुधबार बिहान ७ बजेसम्म को अस्थायी प्रतिवेदन अनुसार हालसम्म ७५ करोड ८९ लाख १२ हजार २ सय ७७ खोप खुराक प्रदान गरिएको छ। यो सम्पूर्ण खोप खुराक ७६ लाख ६८ हजार २ सय १६ सत्र मार्फत प्रदान गरिएको हो।

त्यस्तै गत २४ घण्टामा ३८ हजार १२ जना निको भएका छन्। जसका कारण हालसम्म ३ करोड २५ लाख २२ हजार

१ सय ७१ जना विरामी निको भइसकेका छन्। यसका साथै भारतको संक्रमण मुक्त दर ९७.६२ प्रतिशत पुगेको छ।

यसका साथै राज्य सरकार र केन्द्र शासित प्रदेश को संयुक्त प्रयासको नतिजा अनुसार लगातार ८० दिन भारतमा ५० हजार भन्दा कम नयाँ संक्रमित विरामी थपिएका छन्। गत २४ घण्टामा २७ हजार १ सय ७६ जना नँया संक्रमित विरामी थपिएका छन्।

देशको सक्रिय संक्रमित संख्या हाल ३ लाख ५१ हजार ८७ पुगेको छ। हाल सो संख्या देशको कुल सकारात्मक संख्या को १.०५ प्रतिशत हो।

गत २४ घण्टामा १६ लाख १० हजार ८ सय २९ वटा नमुना परीक्षण गरिएको छ। हालसम्म देशमा ५४ करोड ६० लाख ५५ हजार ७ सय ९६ वटा नमुना परीक्षण भइसकेको छ।

यसका साथै देशको साप्ताहिक सकारात्मकता दर मा पनि कमी आउँदै गएको छ। हाल साप्ताहिक सकारात्मकता दर २ प्रतिशत पुगेको छ। लगातार ८२ दिन यो दर ३ प्रतिशत भन्दा कम मा कायम रहँदै आएको छ।

दैनिक सकारात्मक दर १.६९ प्रतिशत पुगेको छ। लगातार ९९ दिन सो दर ५ प्रतिशत भन्दा कम मा कायम रहँदै आएको छ भने लगातार १६ दिन सो दर ३ प्रतिशत भन्दा कम मा कायम रहँदै आएको छ।– इण्डिया न्यूज नेटवर्क

भारत र चिलीद्वारा व्यापार र लगानी साझेदारी वृद्धि गर्ने संभावनाहरुको खोजी

महामारीपछिको समयमा आर्थिक गतिबिधि सामान्य रुपमा संचालन गर्न भारत र चिलीले व्यापार र लगानी साझेदारी वृद्धि गर्ने संभावनाहरु को खोजी गरीरहेका छन्।

मँगलबार स्यान्टियागोमा भारत र चिली बीचमा सातौं विदेश कार्यालय परामर्श (एफओसी) आयोजना भएको थियो। यसै परामर्श मा दुई देशबीच यस मुद्दामा छलफल भएको थियो।

विदेश मन्त्रालयका अनुसार एफओसीको क्रममा दुबै पक्षले ब्यापार र लगानी, रक्षा, कृषि, स्वास्थ्य र औषधि, उर्जा, अन्तरिक्ष, अन्टार्कटिका मा सहयोग, आपदा ब्यवस्थापन, सांस्कृतिक र वाणिज्य दूतावास सम्बन्धी द्विपक्षीय सम्बन्ध को विस्तृत समीक्षा गरेका छन्।

दुबै पक्षले कोभिड १९ पछिको स्थिति र महामारी पछि को समयमा आर्थिक गतिबिधि सामान्य रुपमा संचालन गर्न

तथा व्यापार र लगानी साझेदारी वृद्धि गर्ने संभावनाहरु को खोजी गर्न आ-आफ्ना विचार आदानप्रदान गरेका थिए।

भारतीय पक्षको नेतृत्व विदेश मन्त्रालयका सचिव सचिव (पूर्व) रिवा गांगुली दास र चिली पक्षको नेतृत्व परराष्ट्र मन्त्रालयका उप-मन्त्री क्यारोलिना भाल्डिभिया टोरेसले गरेका थिए।

दुई पक्षले भारत-चिली सम्बन्ध को एक महत्वपूर्ण पक्ष व्यापार रहेको स्वीकार गरे भने विस्तारित अधिमान्य व्यापार सम्झौता मा भएको प्रगति मा सन्तुष्टि व्यक्त गरे। सो सम्झौता सन् २००६ मा हस्ताक्षर गरीएको थियो र सन् २०१७ मा विस्तार गरिएको थियो।

दुवै पक्षले संयुक्त राष्ट्रसंघ सहयोग सहित साझा हितका क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्दाहरूमा पनि विचार आदान प्रदान गरेका थिए र बहुपक्षीय क्षेत्रमा एक अर्कालाई सक्दो सहयोग प्रदान गर्न पनि सहमत भएका थिए।

वार्ता एक मैत्रीपूर्ण र सौहार्दपूर्ण वातावरण मा भएको थियो। दुबै पक्षहरु स्थापित द्विपक्षीय संयन्त्रहरु को माध्यम बाट साझा चासो का विषयमा वार्ता को गति कायम राख्न सहमत भएका छन्। एफओसी को अर्को बैठक नयाँ दिल्ली मा आयोजित गर्न दुवै पक्ष सहमत भएका छन्। – इण्डिया न्यूज नेटवर्क

चीनको प्रभाव रोक्न अमेरिका, बेलायत र अस्ट्रेलियाबीच सुरक्षा सम्झौता

काठमाडौं । बेलायत, अमेरिका र अस्ट्रेलियाले चीनको प्रभाव रोक्न एक विशेष सुरक्षा सम्झौता गरेका छन् । चीनसँग प्रतिद्वन्द्विता बढिरहेका बेला अमेरिकाले अस्ट्रेलिया र बेलायतसँग नयाँ गठबन्धन बनाएको हो ।

भिडियो मिटिङमार्फत अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेन, बेलायती प्रधानमन्त्री बोरिस जोन्सन र अस्ट्रेलियाली प्रधानमन्त्री स्कट मोरिसनले उक्त सम्झौताको घोषणा गरेका हुन् । तीन ठूला शक्तिराष्ट्रबीचको सम्झौताले चीनलाई थप चिढ्याउने सम्भावना रहेको छ । 'ओकस' नाम दिइएको उक्त सम्झौतामा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स्, क्वान्टम टेक्नोलोजी र साइबर सुरक्षाका विषयलाई समेट्ने बताइएको छ ।

यो सम्झौता विशेषगरी उच्च रक्षा प्रविधिको साझेदारीसँग सम्बन्धित छ । हिन्द-प्रशान्त महासागर क्षेत्रमा चीनको बढ्दो प्रभाव र सैन्य उपस्थितिलाई लिएर तीन देश चिन्तित रहेका छन् । यही सम्झौतामा अस्ट्रेलियाले फ्रान्सेली डिजाइनमा पनडुब्बी खरिद गर्ने सम्झौता पनि रद्द गरेको छ ।अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले सम्झौतापछि अस्ट्रेलियाले आधुनिक क्षमतासहितको परमाणु ऊर्जाबाट चल्ने पनडुब्बी बनाउने पनि बताएका छन् । बाइडेनले हिन्द प्रशान्त क्षेत्रमा स्थिरतालाई बढावा दिन र साझा चासोलाई अगाडि बढाउन तीन देशबीच सम्झौता भएको पनि बताएका छन् ।

गौशाला नगरपालिकाको दैनिक इन्धन खर्च ४५ हजार रुपैयाँ !

महोत्तरी । महोत्तरीको एउटा स्थानीय तहले दिनहुँ ४५ हजार भन्दा बढी रकम इन्धनमा खर्च गर्ने गरेको पाइएको छ ।

गौशाला नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा १ करोड ६६ लाख ६२ हजार २ सय ४ रुपैयाँ इन्धनमा मात्र खर्च गरेको महालेखापरीक्षकको ५८ औँ प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारिता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ मा सवारी साधनको इन्धन, मर्मत खर्चमा एकरुपता ल्याउन निश्चित मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु, सरकारी सवारी साधन सरकारी काममा मात्र प्रयोग गर्ने तथा सरकारी सवारी साधन अनाधिकृत व्यक्तिले प्रयोग नगर्ने जस्ता व्यवस्था छ । तर, उक्त व्यवस्थाको अवज्ञा गर्दै जनप्रतिनिधि तथा सो नगरपालिकाका कर्मचारीले डेढ करोडभन्दा बढी रकम इन्धनमा खर्च गरेको पाइएको हो ।

महालेखापरीक्षकको प्रतिवेदन अनुसार जनप्रतिनिधिले इन्धनमा १७ लाख ५६ हजार ९४१, कार्यालय प्रयोजनमा १ करोड ४८ लाख ३३ हजार ८७८ र अन्य प्रयोजनमा भन्दै ७१ हजार ३८५ रुपैयाँ खर्च गरेको पाइएको छ ।

नगरपालिकाले इन्धन खर्चको मापदण्ड तयार गरेको छैन भने सवारी साधन अनुसार वार्षिक इन्धन खर्च र उपयोगको विवरण खुल्ने गरी अभिलेखसमेत राखेको छैन ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा गौशाला नगरपालिकाको १ अर्ब ४२ करोड ७७ लाख १७ हजारको लेखापरीक्षण गर्दा १८ करोड ७९ लाख २० हजार रुपैयाँ बेरुजु आएको छ । लेखामा अनियमित रुपमा गरिएको खर्चलाई नै बेरुजु भनिन्छ ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालयले बेरुजु देखिएको रकममध्ये १ करोड ६ लाख २० हजार रुपैयाँ असुल गर्नुपर्ने जनाएको छ । त्यस्तै नगरप्रमुख शिवनाथ महतो र आशा लामासहितका पदाधिकारीले मापदण्ड विपरीत सेवा सुविधासमेत लिएको लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनले उल्लेख गरेको छ ।

आव २०७६/७७ मा पदाधिकारीहरूले मापदण्ड विपरीत ९७ लाख २५ हजार ५ सय रुपैयाँ बुझेका छन् । पालिकाले पदाधिकारीको मासिक पारिश्रमिक सुविधा वापत श्रावणदेखि आश्विनसम्म २४ लाख ७ हजार र मासिक अन्य सुविधा वापत ७३ लाख १८ हजार ५ सय रुपैयाँ भुक्तानी गरेको छ ।

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी सदस्य र सभाको सदस्यले आफू निर्वाचित भई अनुसूची-२ बमोजिम पद तथा गोपनीयताको शपथ लिई आफ्नो पदको काम कारबाही सुरु गरेको मितिबाट मासिक सुविधा वापत पाउने व्यवस्था गरेकोमा सर्वोच्च अदालतको आदेशले २०७६ कार्तिक १ गते बाट लागू हुने गरी उक्त सुविधा खारेज गरेको छ ।

जसअनुसार प्रदेश २ सरकारले २०७७ असाढ ३२ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरेको उक्त पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी ऐनको अनूसुचिमा उल्लेख भएको सुविधामात्र दिन मिल्ने देखिन्छ । जसबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूले मासिक पारिश्रमिक वापतको सुविधा पाउने देखिदैन । यद्यपी जनप्रतिनिधिले पारिश्रमिक तथा अन्य सेवा सुविधा वापत लाखौं रूपैयाँ बुझेका छन् ।

त्यस्तै नगरपालिकाका कर्मचारीले नगरभित्रै गरेको भ्रमणको समेत रकम बुझेका छन् । भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार आफू कार्यरत क्षेत्रभित्र भ्रमण गर्दा दैनिक भ्रमण भत्ता नपाउने तथा एकै दिन गएर फर्किन सक्ने ठाउमा खाजा खर्च वापत दैनिक भ्रमण भत्ताको २५ प्रतिशत रकम दिन सकिने उल्लेख छ ।

तर, त्यसलाई वेवास्ता गर्दै नगरपालिकाले १० लाख ५३ हजार १ सय २५ रुपैयाँ भुक्तानी गरेको छ । एकै दिनमा गएर फर्कन सक्ने गौशालादेखि जनकपुरधामसम्म गरेको भ्रमणको समेत भ्रमण रकम भुक्तानी भएको छ ।

नगरपालिकाले नगरभित्रको भ्रमण वापत ८ लाख ७९ हजार ९२५ र अनुगमन मूल्याङ्कन वापत १ लाख ७३ हजार २ सय भुक्तानी गरेको छ । यद्यपी भ्रमण र अनुगमनको अभिलेख व्यवस्थित राखिएको छैन ।

जिल्ला समाचार

एमसीसी खारेजीको माग गर्दै प्रदर्शन

रौतहट । आईटी आर्मीले एमसीसी सम्झौता खारेजीको माग गर्दै रौतहटको चन्द्रपुरमा प्रदर्शन गरेको छ । मिलिनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) सम्झौता राष्ट्रघाती भएको भन्दै कुनै पनि हालतमा संसदबाट पास गर्न नहुने भन्दै शुक्रबार नाराबाजीसहित आईटी आर्मीले विशाल प्रदर्शन गरेको हो । आईटी आर्मीको जिल्ला संयोजक नरेश साह तुरहाको नेतृत्वमा चन्द्रपुर नगर कमिटीले पूर्व-पश्चिम राजमार्गमा युवाहरुले नाराबाजी गरेका हुन् । 'देश बेच्न पाईदैन एमसीसी चाहिदैन, राष्ट्रिय स्वाधीनताको रक्षा गर राष्ट्रघाती एमसीसी फिर्ता गर, राष्ट्रिय एकता जिन्दाबाद राष्ट्रघाती एमसीसी मुर्दाबाद, स्वतन्त्रता हनन गर्न पाईदैन कठपुतली सरकार चाहिदैन, गो ब्याक एमसीसी, रेजेक्ट एमसीसी' लगायत विभिन्न नारा लगाउँदै उनीहरुले प्रदर्शन गरेका हुन् । मुलुकमा अस्थिरता पैदा गरी द्वन्द्वको अखाडा बनाउने उद्देश्यका साथ विदेशी हितमा एमसीसी सम्झौता भएको र सत्ताधारी गठबन्धन र कठपुतली सरकारले सदनबाट पास गर्न खोजेकोले खबरदारी गर्न प्रदर्शन गरेको आईटी आर्मीको जिल्ला संयोकजक साहले बताए । राष्ट्रिय हित विपरित सम्झौता सदनबाट पास गर्न दुस्साहस भएको खण्डमा देशमा अझ सशक्त आन्दोलन हुने उनीहरुको चेतावनी रहेको छ । साथै आईटी आर्मीको चन्द्रपुर नगर कमिटीको प्रथम भेला भई झरना आचार्यको नेतृत्वमा नगर कमिटी गठन गरिएको छ ।

समानान्तर कमिटी नेकपा (एस) परिणत

धनगढी । प्रतिनिधिसभा विघटनपछि एमालेका तत्कालीन वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल समूहले कैलालीमा गठन गरेको समानान्तर कमिटी नेकपा (एकीकृत समाजवादी) पार्टीमा परिणत भएको छ । शुक्रबार धनगढीमा बसेको समानान्तर कमिटीको बैठकले यसअघि संसद विघटनको विरोध गर्न गठन गरिएको समानान्तर कमिटीलाई नेकपा (एस) मा परिणत गर्ने निर्णय गरेको कमिटीका सचिव विमल जोशीले बताए । माधव समूहले कैलालीमा १ सय ५१ सदस्यीय समानान्तर कमिटी गठन गरेको थियो । कमिटीका अध्यक्ष एमालेका तत्कालीन जिल्ला अध्यक्षसमेत रहेका दीर्घ सोडारी बनेका थिए । सोडारीको नेतृत्वमा एमालेको नवौं महाधिवेशनबाट ९६ सदस्यीय कमिटी निर्वाचित भएको थियो । सोडारी एमालेबाट प्रदेशसभा सदस्य बन्दै भौतिक पूर्वाधार मन्त्री छन् । निर्वाचित अध्यक्ष नै नेकपा (एस)मा लागेपछि एमालेका अधिकांश पदाधिकारीसमेत सोही पार्टीमा लागेका छन् । एमाले कैलालीका ९६ मध्ये ५६ जना कार्यसमिति सदस्यले नेकपा (एस) रोजेका छन् । एमाले कैलालीमा सोडारीबाहेक निर्वाचित उपाध्यक्ष, सचिव र उपसचिव भने एमालेमै रहेका छन् । एमालेमा विवाद हुँदा सोडारीको नेतृत्वमा बनेको समानान्तर कमिटी नै नेकपा (एस) मा आएको सचिव जोशीको दावी छ ।

सीमा नाका खोल्न व्यवसायीको माग

बुटवल । लुम्बिनी प्रदेशका व्यवसायीहरुले कोरोना संक्रमण घट्दै गएकाले सबै सीमा नाका खोल्नुपर्ने माग गरेका छन् । लुम्बिनी नागरिक समाजको अगुवाइमा सोमबार व्यवसायीहरुले रुपन्देहीका प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई ज्ञापनपत्र बुझाउँदै मुख्य नाकाबाटै आवतजावत गर्न दिन माग गरेका हुन् । कोरोनाविरुद्धको खोप लगाएको प्रमाणपत्र बोकेका भारतीय र विदेशी पर्यटकलाई निर्वाध रुपमा नेपाल आउन दिनुपर्ने व्यवसायीको माग छ । सबै व्यवसाय खुला भइसकेको अवस्थामा रुपन्देहीको कक्रहवा लगायतका नाका बन्द हुँदा लुम्बिनी क्षेत्रका होटल र अन्य व्यवसायी संकटमा परेको लुम्बिनी नागरिक समाजका संयोजक अक्रम खानले बताए । सीमा क्षेत्रका नेपालीको पारिवारिक सम्बन्ध समेत भारतमा भएकाले नाका बन्द हुँदा अप्ठेरो भएको उनीहरुको भनाइ छ । नाका बन्द भए पनि सर्वसाधारण डेढ किलोमिटरसम्म पैदल हिंडेर आवतजावत गरिरहेकाले नाका बन्द गर्नुको औचित्य नभएको व्यवसायीहरुको भनाइ छ । मुख्य नाका बन्द भए पनि वैकल्पिक बाटोबाट लुकिछिपी सामान आयात नरोकिंदा राज्यको करोडौं राजस्व गुमेको व्यवसायी मेघनाथ आचार्यले बताए । ज्ञापनपत्र बुझेपछि रुपन्देहीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी अस्मान तामाङले व्यवसायीका समस्या र मागबारे आफूले गृह मन्त्रालयमा जानकारी गराउने बताए ।

सडक छेउमा शौच, अनुदानका शौचालय जीर्ण

कपिलवस्तु । खुला दिसामुक्त घोषणा हुनेमा नेपाल दक्षिण एसियाकै पहिलो देश हो । १३ असोज २०७६ मा नेपाल औपचारिक रूपले खुला दिसामुक्त घोषणा भएको थियो । हतारमा खुला दिसामुक्त घोषण भए पनि तराई-मधेसका ग्रामीण भेगका बस्तीलाई हेर्ने हो भने झारा टार्ने काम मात्र भएको छ यसबीचमा । घोषण भएको दुई वर्ष बित्दासमेत कपिलवस्तुका ग्रामीण भेगमा भे सडक छेउ तथा खेतबारीमा खुला शौच गर्ने प्रचलन अझै कायम छ । भारतीय सीमासँग जोडिएका पालिकामा शौचालय प्रयोगविहीन भई जीर्ण भएपछि खेतमा दिसा गर्ने प्रचलन बढेको छ यहाँ । यस जिल्लालाई ३१ भदौ २०७६ मा खुला दिसामुक्त घोषणा गरिएको थियो । २०६७ सालदेखि खुला दिसामुक्त घोषणाका लागि संचालन गरेको अभियान ११ वर्षमा पूरा भएको थियो । जिल्लाका १० वटा पालिकामा ९१ हजार ३२१ घर धुरीमा शौचालय बनेपछि तत्कालीन प्रदेश प्रमुख उमाकान्त झाले जिल्ला खुला दिसामुक्त भएको घोषणा गरेका थिए । मधेसी समुदायमा अझै पनि खुला शौच हुने गरेको महाराजगंज नगरपालिका-४ का वडा अध्यक्ष तथा सामाजिक विकास समितिका संयोजक सुशीलकुमार चौधरीले बताए । गाउँ मात्र होइन, नगरभरीको अवस्था यस्तै छ ।

नक्कली नोटका गिरोह पक्राउ

वीरगन्ज । बारा र रौतहटबाट नक्कली नेपाली नोटको कारोबार गर्ने गिरोहलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरीले नेपाली नक्कली नोटको कारोबार गर्ने ५ जनालाई पक्राउ गरेको हो । नेपाली नक्कली नोट कारोवार हुँदै गरेको थाहापाएपछि प्रहरीको स्पेसल टास्क फोर्स शनिबार निजगढ पुगेको थियो । प्रहरीले उनीहरुलाई बाराको निजगढ र रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरबाट नक्कली नोट सहित पक्राउ गरेको हो । प्रहरीले शनिबार निजगढको होटल तारा इनबाट ४ र रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरबाट १ जना गरी ५ जनालाई पक्राउ गरेको हो । उनीहरु निजगढको तारा इन होटलमा दुई दिन पहिलेदेखि नै बसेका थिए । उनीहरुको सूचनाका आधारमा प्रहरीले रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरबाट थप १ जनालाई पक्राउ गरेको हो । प्रहरीले उनीहरुको साथबाट नेपाली एक हजार दरको नक्कली र सक्कली नोट मिसाएर राखिएको ९३ लाख रुपैयाँ बरामद गरेको छ । पक्राउ परेका व्यक्तिहरुले प्रयोग गर्ने बा १४ च ९३८२ नम्बरको स्कार्पियो गाडी पनि प्रहरीले नियन्त्रण लिएको छ ।

कारागारमा कैदीलाई ठाउँ अभाव

रौतहट । रौतहटको सदरमुकाम गौरस्थित कारागारमा ठाउँ अभावले कैदीबन्दीलाई सुत्नै सकस भएको छ । ८९ वर्ष पुरानो कारागारको जीर्ण भवनमा क्षमताभन्दा झण्डै दोब्बर कैदी खादिएपछि उनीहरूलाई सुत्ने ठाउँ नै नपुगेको हो । कारागारको दुई वटा मूल भवन ८७ वर्ष पुराना हुन । विसं १९८९ मा कारागार स्थापना भएको हो । कारागारको क्षमता १ सय २० जनाको हो तर अहिले विभिन्न मुद्दामा कैद भुक्तान गरिरहेका ३ सय ७४ जना छन् । केही समय अघिसम्म उनीहरू भऱ्याङ र भान्सा घरमा सुत्थे । अहिले नयाँ भवनमा सारिएको छ तर त्यतिले पनि समस्या समाधान नहुने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी वसन्त भट्टराईले बताए । कम क्षमता भएको कारागारमा अहिले लागूऔषध, सवारी ज्यान, कर्तव्य ज्यान, चेलीबेटी बेचबिखन, मानव ओसारपसार, अपहरण तथा शरीर बन्धक, जर्बजस्ती करणी लगायत मुद्दामा जेल सजाय भुक्तान गरिरहेका छन् ।

वीरगन्जमा सोलार बत्ती

वीरगञ्ज । वीरगन्जका विभिन्न सडकमा सोलार बत्ती जडान गरिएको छ । एसियाली विकास बैंकको सहयोगमा सञ्चालित क्षेत्रीय सहरी विकास परियोजनाअन्तर्गतका हालै निर्माण सम्पन्न भएका सडकमा नयाँ सोलार बत्ती जडान गरिएको हो । घण्टाघर-बसपार्क लिंक रोड, बाइपास सडकका डिभाइडरमा ठूलो परिमाणमा सोलार बत्ती जडान गरिएको हो । विगतमा महानगरको विभिन्न वडामा गरी करिब ८ सय थान सडक सोलार बत्ती जडान गरिएकोमा ती सडक बत्ती दुई वर्ष पनि टिकेका थिएनन् । वीरगन्ज महानगरपालिकाका विद्युत् शाखा प्रमुख इन्जिनियर सुरेन्द्र साहले विगतमा महानगरका सडकमा जडान गरिएका अधिकांश सोलार बिग्रिसकेकाले त्यसको विकल्पमा एलईडी बत्ती जडान गर्ने अभियान रहेको बताए ।

कला/साहित्य

कमल मण्डल

मिथिला लोक सांस्कृतिक महोत्सव सुरु

विजया लक्ष्मी मिडिया फाउण्डेशनको आयोजनामा आज असोज १ गतेदेखि धनुषाको सपहीमा तेस्रो मिथिला लोक सांस्कृतिक महोत्सव एवं चलचित्र दिवसको भव्य आयोजना गरिएको छ। यस महोत्सवमा मिथिला संस्कृति लोप हुने अवस्थामा पुगेको कला संस्कृति झल्किने झाँकी प्रस्तुत गर्नुका साथै मैथिली कला क्षेत्रमा निरन्तर योगदान पुऱ्याउनुहुने विभिन्न विधाका श्रष्टाहरुलाई स्वागत तथा सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको कुरा संस्थाको निर्देशक संतोष लाल दासले जानकारी दिएका छन्।

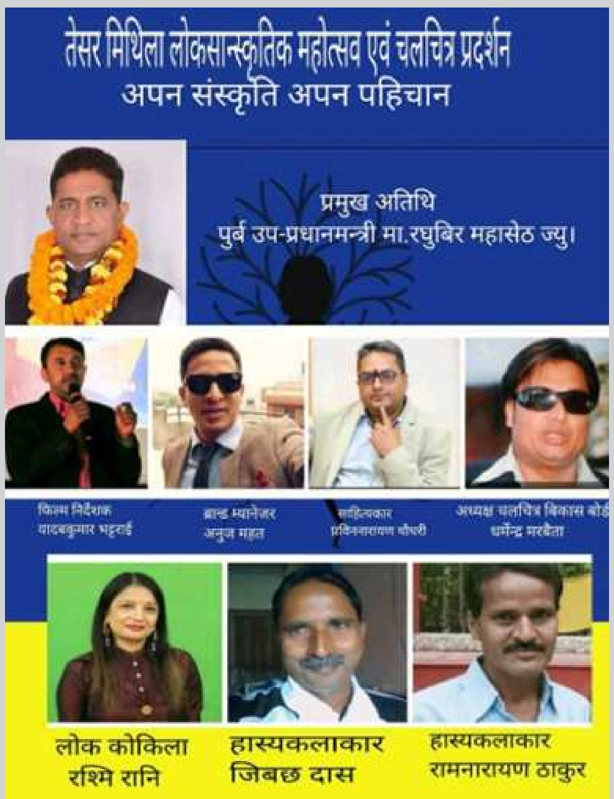

कार्यक्रममा चलचित्र विकास एवं लोक सञ्चार बोर्ड प्रदेश न. २ का अध्यक्ष धर्मेन्द्र मोरबैता, सप्तरीका चर्चित हास्य कलाकार तथा निर्देशक जीवछ दास, सुप्रसिद्ध हाँस्य कलाकार रामनारायण ठाकुर, चर्चित गायिका रश्मी रानीको समेत सहभागिता रहने यस कार्यक्रममा साहित्यकार एवं दहेज मुक्त मिथिलाका अभियन्ता प्रविण नारायण चौधरी, नेपाली चलचित्रका निर्देशक यादव भटराई, ऋद्धिसद्धि सिमेन्ट एवं सौर्य सिमेन्टका ब्रान्ड मयानेजर अनुज महत लगायतका महानुभावहरुले मिथिला लोककला र चलचित्रको दशा, दिशा एवं दुर्दशाको बारेमा आफ्नो कार्यपत्र प्रस्तुत गर्ने छन्। मिथिलामा लोप हुँदै गइरहेको कला संस्कृति र युवा पुस्तालाई आफ्नो संस्कृतिप्रति उत्तरदायी बनाउन हाम्रो अभियान निरन्तर जारी रहने कुरा फाउण्डेशनका निर्देशक दासले जानकारी दिएका छन्। यस महोत्सवमा सम्पूर्ण कलाअनुरागीलाई कार्यक्रममा सहभागी भएर सफल बनाउन पनि अनुरोध गरेका छन्।

‘उचाइ’का लागि सुटिङ लोकेसन अध्ययन

काठमाडौं। बलिउड फिल्म उचाईको निर्देशकसहितको टोली मनाङ, लुक्ला, लाङटाङ लगायतका हिमाली थलोहरुमा सुटिङ लोकेसनको खोजी गरेर मुम्बई फर्किएको छ। अक्टोबर २ मा नेपाल आइपुग्ने फिल्म क्रिउले अक्टोबर ४ देखि काठमाडौंदेखि फिल्म सुटिङ सुरु गर्ने भएको छ।

यसैसाता निर्देशक सुरज वर्जत्यसहितको टोली नेपालमा लोकेसन हन्टिङ गरेर भारत फर्किएको छ। फिल्मको नेपाल व्यवस्थापक थ्री हिवलर्स कम्पनीका अनुसार अक्टोबर ४ मा काठमाडौंका केही लोकेसनबाट फिल्मांकन सुरु हुनेछ।

निर्देशक सुरज वर्जत्यको टोली अल्टिच्युड एयरको दुई वटा हेलिकप्टरबाट मनाङ पुगेका थिए। निर्माता, निर्देशकको टोली दुई दिन मनाङमै बसेर फिल्म छायाङ्कनका लागि विभिन्न स्थानको अवलोकन गरेका छन्।

सो टोलीले माथिल्लो मनाङको ङिस्याङ गाउँपालिका वरपरका विभिन्न स्थानको अवलोकन गरेका छन्। दुई दिनको अवलोकन पश्चात् टोली काठमाडौँ फर्किएर सगरमाथा आधारशिविरमा पनि छायाङ्कनका लागि स्थलगत अवलोकन गर्न गएको नेपालका लागि थ्री विलर्स फिल्मस्का अध्यक्ष लाइन प्रोड्युसर सुरज आचार्यले जानकारी दिए।

उनका अनुसार मनाङमा १० दिन सो फिल्मको छायाङ्कन हुनेछ। यस चलचित्रमा अमिताभ बच्चन, अनुपम खेर, डेनी डेन्जोङ्पा, बोमन ईरानी, परिणिती चोपडाको कलाकारको मुख्य भूमिका रहनेछ। दुई साता अगाडि पनि टोलीले जोमसोम, कागबेनी, लुक्ला, नाम्चे बजार र लाङटाङ क्षेत्रको अवलोकन गरिसकेको छ।

आर्थिक समाचार

सहकार्यमा वृक्षारोपण

काठमाडौं। ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड र त्रिभुवन विश्वविद्यालयको सहकार्यमा विश्वविद्यालय क्याम्पस, प्राणीशास्त्र (जुलोजी) विभाग परिसरमा वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ। वृक्षारोपण कार्यक्रमको समुद्घाटन त्रिभुवन विश्वविद्यालय जुलोजी विभाग प्रमुख प्राध्यापक तेजबहादुर थापातथा ग्लोबल आइएमई बैंक, कीर्तिपुर शाखा प्रबन्धक शोभा न्यौपानेले संयुक्तरुपमा गरेका थिए। विश्वविद्यालय क्याम्पस, जुलोजी विभाग परिसरको हरियाली दृश्य र स्वच्छ विश्वविद्यालय परिसर निर्माणको अभियानअर्न्तगत विभागीय भवनदेखि मूल सडकसम्मकरिब १०० चाँप, धुपी तथा विभिन्न प्रजातीका विरुवाहरुरोपण गरी विरुवाको सुरक्षाको लागि “ट्रि गार्ड” समेत लगाइएको छ। कार्यक्रममा विश्वविद्यालय जुलोजी विभागका प्राध्यापक डा. राजेन्द्रप्रसाद पराजुली र प्रेमबहादुर बुढा, प्राध्यापकहरु डा. विष्णुप्रसाद भट्टराई, पिताम्बर ढकाल र सन्तोषी श्रेष्ठ लगायत विभागअन्तर्गतका विद्यार्थीहरु एवम् बैंकका कर्मचारीहरुको सहभागिता रहेको थियो। बैंकले स्थापनाकाल देखि नै संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वलाई प्राथमिकतामा राखेर यस किसिमका विभिन्न सामाजिक कार्यहरुलाई निरन्तरता दिंदै आएको छ।

दशैंमा आइएमई डबलको डबलको डबल अफर सार्वजनिक

काठमाडौं। आइएमईले पर्व लक्षित दशैंमा डबलको डबलको डबल अफर सार्वजनिक गरेको छ। असोज १ देखि कार्तिक २६ (तद्अनुसार सेप्टेम्बर १७ देखि नोभेम्बर १२, २०२१) सम्म कायम हुनेगरि कूल ५७ दिनका लागि सेवाग्राहीमूखी उक्त अफर विहीबार पानीपोखरीस्थित आइएमई केन्द्रीय कार्यालयमा आयोजित एक विशेष कार्यक्रमकावीच सार्वजनिक गरिएको हो। अफर अनुसार विदेशबाट पठाइएको रकम आइएमईका ३५,००० भन्दा बढी एजेन्टहरु वा आइएमई पे मोबाइल वालेटमा प्राप्त गर्दा वा बैंक ट्रान्सफर गर्दा हरेक हप्ता दुई (२) जनालाई पठाएको रकमको डबल (दुई गुणा), हरेक महिना दुई (२) जना भाग्यशाली सेवाग्राहीहरुलाई पठाएको रकमको डबलको डबल (चौगुणा) तथा बम्परमा एक (१) जना भाग्यशाली सेवाग्राहीलाई पठाएको रकमको डबलको डबलको डबल (आठगुणा) सम्म रकम पुरस्कार स्वरूप प्रदान गरिनेछ। साथै आइएमई पे मा रकम प्राप्त गर्दा रु २०० थप बोनसको व्यवस्था मिलाईएको छ। अफर सार्वजनिक कार्यक्रममा संक्षिप्त मन्तब्य व्यक्त गर्दै आइएमई लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुमन पोखरेलले आइएमईप्रति आम सेवाग्राहीहरूले देखाउँदै आउनुभएको भरोसालाई आगामी दिनमा अझै सुदृढ तुल्याउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै समयसमयमा ल्याइने यस्ता अफरहरू कम्पनी र सेवाग्राहीवीचको सम्बन्धलाई अझै मजबुत बनाउन फलदायी हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। आइएमईका महाप्रवन्धकद्वय खिलेन्द्र पौडेल र रूद्रराज पौडेलले अफरको विषयमा प्रकाश पार्दै कम्पनीले समयसमयमा प्रस्तुत गर्ने अफरहरूलाई आम सेवाग्राहीहरूको पहुँचसम्म पुऱ्याउन व्यावसायिक साझेदारहरूको महत्त्वपूर्ण भूमिका हुने जनाउनुभयो। त्यस्तै आइएमईका ब्राण्ड एम्बासडरद्वय दीपकराज गिरी र दीपा श्री निरौलाले आइएमईले व्यवसायका अतिरिक्त सामाजिक क्षेत्रमा पनि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको उल्लेख गर्दै गत वर्ष कोरोना महामारीका समयमा आइएमईले संचालन गरेको भरोसा कोषको स्मरण गर्नुभयो। अफर अवधिमा भाग्यशाली विजेता छनौटका लागि कम्पनीले निश्चित सेवा र शर्तहरू निर्धारण गरेको छ। सेवा र शर्त अनुसार भाग्यशाली विजेताको छनौट प्रविधिमा आधारित **‘लक्की ड्र’** मार्फत गरिनेछ। आइएमईका संस्थापक, आइएमई ग्रुपमा कार्यरत कर्मचारीहरू, आइएमईका व्यवसायीक साझेदार (एजेन्ट पार्टनर) तथा आइएमई सम्बद्ध कुनै पनि व्यक्ति यो योजनामा सहभागी हुन पाउनुहुनेछैन। सेवाग्राहीहरुले आइएमईको जुनसुकै एजेन्ट संजालमार्फत रेमिटेन्स कारोबार गरेको भौचरको सक्कलप्रती योजना घोषणा अवधिसम्म सुरक्षित राख्नुपर्नेछ। **छनोटमा परेका विजेताको सिफारिसमा नेपालमा बस्नुहुने आफन्तलाई पुरस्कार रकम प्रदान गर्न सकिनेछ।** योजनाको सर्वाधिकार सम्बन्धित कम्पनीमा नै निहित हुनेछ। योजनाको अध्यावधिक जानकारी कम्पनीले संचालन गरेको आधिकारिक वेभ पेज, सामाजिक संजाल पेज, आमसंचार माध्यम, सहकार्यमा रहेका व्यवसायीक साझेदार (एजेन्ट पार्टनर), क्षेत्रीय सम्पर्क कार्यालय र केन्द्रीय कार्यालय मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ।

भारतको सहयोगमा मकवानपुरमा विद्यालय भवन निर्माण

काठमाडौं। भारत सरकारको सहयोगमा मकवानपुरको लिटी खोला, फापरबारीमा श्री बागमती निम्न माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ। ने.रू. ८.९७ मा नवनिर्मित भवनको शिलान्यास भारतको महावाणिज्य दूतावास वीरगञ्जका महावाणिज्यदूत नितेश कुमार तथा जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुर, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय प्रतिनिधिहरू द्वारा संयुक्तरूपमा गरियो।

भारत सरकारको अनुदान, ‘नेपाल-भारत विकास सहयोग’ अन्तर्गत, १० कक्षा कोठा, फर्नीचर तथा सरसफाइ संसाधन सहित दुई तल्ले विद्यालय भवन निर्माण गरिएको हो। यो परियोजना भारत सरकार र नेपाल सरकारबीच सम्झौता अन्तर्गत एक उच्च प्रभाव सामुदायिक विकास परियोजनाको रूप मा लिइएको हो।

उक्त विद्यालय २०४६ सालमा प्राथमिक विद्यालयको रूपमा स्थापित भएको थियो र पछि २०६४ सालमा निम्न माध्यमिक विद्यालयको रूपमा स्तरोन्नति भएको हो।

भवन विद्यालयका आवश्यकताहरु ध्यानमा राखी भवन निर्माण गरिएको र यसले छात्र-छात्राहरुका लागी शिक्षाको वातावरणलाई बढावा दिने विश्वास भारतीय दूतावासले लिएको छ। विद्यालयको निर्माणका लागि भारत सरकारको वित्तीय सहायता भारत र नेपाल सरकारद्वारा शैक्षिक पूर्वाधारको वृद्धिसँग जोडिएको पनि दूतावासले जनाएको छ।

दूतावासका अनुसार विद्यालय भवनको उद्घाटन भारत सरकारद्वारा आजादीको ७५ बर्षगाँठ मनाउन ‘आजादी का अमृत महोत्सव’ अन्तर्गत शुरू गरिएका विभिन्न गतिविधिहरूको एक कोशेढुङ्गा रहेको हो।

भारतबाट वीरगञ्ज आइपुग्यो पहिलो निजी कार्गो रेल

काठमाडौँ। नेपाल-भारत रेल्वे सम्झौता भएसँगै पहिलो पटक वीरगञ्ज सुख्खा बन्दरगाहमा निजी क्षेत्रको रेल आएको छ। बुधबार हिन्द टर्मिनल प्रालिको भारतीय रेल सुख्खा बन्दरगाहमा आएको नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिका कार्यकारी निर्देशक आशिष गजुरेलले जानकारी दिए। हल्दियाबाट एक र्याकको कार्गो रेल बुधबार बिहान १० बजे सुख्खा बन्दरगाह आइपुगेको उनले बताए। गजुरेलका अनुसार खाद्यान्नको २० फिट अग्लो ९० वटा कन्टेनर छ। २००४ सालमा नेपाल-भारत रेल सम्झौता भए पनि यसले पूर्णता पाएको थिएन। सम्झौतामा दुई पक्षीयबाट केही संशोधन गरेपछि यो कार्यान्वयनमा आएको निर्देशक गजुरेलको भनाइ छ।

योसँगै नेपाल आउने सामान ल्याउने कार्गो रेलमा भारतीय कम्पनीको सिन्डिकेट तोडिएको छ। अब सामुद्रिक बन्दरगाहसम्म नेपाली रेलको पहुँच हुनेछ। सम्झौतामा नेपाल आउने वस्तु जुनसुकै कार्गो रेलबाट आपूर्ति हुने छ। हाल भारतको सरकारी कम्पनी कन्टेनर कर्पोरेसन इन्डिया लिमिटेडबाट मात्रै सामान ल्याउन पाइन्थ्यो।

भारतले जीटूजीमार्फत नेपाललाई रासायनिक मल दिने

काठमाडौं। भारतले नेपाललाई जीटूजी (सरकार-सरकार) तहमा रासायनिक मल बिक्री गर्न सहमत भएको छ। वार्षिक निश्चित परिमाणमा रासायनिक मल बिक्री गर्न नेपालले गरेको प्रस्तावमा प्रारम्भिक समझदारी भएको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले जनाएको छ। नेपाल-भारत सचिवस्तरीय बैठकमा मल खरिदका लागि नेपालद्वारा प्रस्तावित मस्यौदा भारतले स्वीकृत गर्ने सहमति भएको कृषि सचिव डा.कृष्ण प्रसाद आचार्यले बताए। ‘अर्को बैठकमा दुई देशबीच एमओयूमा हस्ताक्षर गर्नेगरी नेपालले प्रस्ताव गरेको एमओयूको मस्यौदामा भारतले सहमति जनाएको छ,’ सचिव आचार्यले भने। नेपाल सरकारले स्वीकृत गरिसकेको मल खरिद सम्बन्धि सम्झौताको मस्यौदा अब भारत सरकारले पनि स्वीकृत गर्ने र मल खरिदका लागि दुई देशबीच हस्ताक्षर हुने उनले बताए।

भारतीय दूतावासमा हिन्दी दिवस

काठमाडौं। काठमाडौंस्थित भारतीय दुतावासले ‘आजादीका अमृत महोत्सव’ नामक कार्यक्रमको रुपमा पाक्षिक हिन्दी कार्यक्रमको आरम्भ गरेको छ। ‘भारत स्वतन्त्र भएको ७५ वर्षमा हिन्दी भाषाले गरेको प्रगति’ विषयक वेबिनारसँगै यस कार्यक्रमको आरम्भ भएको दूतावासले जनाएको छ। पाक्षिक हिन्दी कार्यक्रमलाई भारत र विदेशमा हिन्दी दिवसको रुपमा मनाइने जनाइएको छ। वेबिनारमा भारत र नेपालका ३२ जना हिन्दी भाषा विज्ञको सहभागिता थियो। कार्यक्रममा भारतको आगरास्थित केन्द्रीय हिन्दी संस्थानका उपाध्यक्ष अनिल शर्मा प्रमुख अतिथिको रुपमा उपस्थित थिए। भारतका हिन्दी भाषा विज्ञ डा विजय कुमार मलहोत्रा वेबिनारमा सहभागी थिए। त्यस्तै, नेपालबाट त्रिभुवन विश्वविद्यालय हिन्दी विभागका प्रमुख डा संजीता बर्मा र हन्दी साहित्यकार डा. राम दयाल राकेश पनि वेबिनारमा सहभागी थिए। वेबिनारका सहभागीहरुले हिन्दी भाषाको प्रयोगलाई नेपालमा र विश्वव्यापी रुपमा कसरी प्रवर्द्धन गर्न सकिन्छ भन्नेबारे आ-आफ्ना विचार प्रस्तुत गरेका थिए।

संविधान दिवस भव्यरुपमा मनाऔं

- असोज ३ गते संविधान जारी भएको दिन, राष्ट्रिय दिवसका रुपमा मनाऔं,
- असोज २,३ र ४ गते यो दिवस विविध कार्यक्रम आयोजना गरी मनाऔं,
- संघ, प्रदेश एवं स्थानीय सरकारबीच समन्वय गरौः संविधान दिवसको महत्व बढाऔं,
- घरघरमा राष्ट्रिय झण्डा फहराऔं, साँझ दीपावली गरौं ।

“कोभिड-१९ संक्रमणको बेला नेपाल सरकारले जारी गरेको मापदण्ड पालना गर्न नबिर्सौं”

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

मिथिला दर्शन
टीभी कार्यक्रम हेर्न नभुल्नु होला।

मिथिलाको धर्म, संस्कृति र संस्कारको संरक्षण, सम्बर्द्धन, प्रबर्द्धन र विशेष जानकारी दिनका लागि मैथिली संस्कृतिको साप्ताहिक टी.भी. कार्यक्रम मिथिला दर्शन NEWS 24 टेलिभिजनमार्फत् हरेक बुधबार बिहान ५:३० बजे र कार्यक्रमको पुनः प्रसारण हरेक बिहीबार राति १:३० बजे नियमित रूपमा प्रसारण हुँदै आइरहेको छ।

विशेष जानकारीका लागि सम्पर्क

मोबाइल : ९८४३१४६४८८

कार्यक्रममा राय, सल्लाह, सुझाव र प्रतिक्रिया दिनका लागि
Email : bsmedia65@gmail.com

मधेशवाणी प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित, सम्पादक : **रामसु** … , कार्यालय : मधेश मिडिया हाउस, अनामनगर, काठमाडौं, फोन नं. ०१-५७०६१४२, ५७०६१४१, फ्याक्स : ०१-५७०६१४१,
Email : madl … gmail.com, Website : www.madheshvani.com, मुद्रण : **धिम्ले अफसेट प्रेस**, काठमाडौं